

«تحلیل لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) از منظر اصول قانون‌نویسی»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره مسلسل: ۱۹۰۶۲
کد موضوعی: ۲۴۰

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

تاریخ انتشار:
۱۴۰۲/۴/۷

عنوان گزارش:

«تحلیل لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳)
از منظر اصول قانون‌نویسی»

نام دفتر:
مطالعات حقوقی

تهیه و تدوین کنندگان:
محمدبرزگر خسروی، امین‌اله پاکنژاد و امیرحسین بامتی طوسی

همکار:
یحیی مزروعی

اظهار نظر کنندگان:
پژمان اغلائی بروجنی، علی عبدالاحد، محمد صالحی، حسین محمدی احمدآبادی، علی صابری دمنه، روح‌اله
مکارم، مهدی بهرامی حسن آبادی، امین پژمان، محمدحسین معماریان، سید مجتبی شهرآئینی، آسیه ارحامی،
ندا زرنندیان، حسین نصیری، سیدعلی محسنیان.

ناظر علمی:
مهدی عبدالملکی

صفحه آرا:
نرجس امیراحمدی

ویراستار ادبی:
سیده مرضیه موسوی راد

واژه‌های کلیدی:
۱. بودجه‌ریزی
۲. نظام قانون‌گذاری
۳. قانون‌نویسی
۴. تنقیح پیشینی

فهرست مطالب

چکیده.....	۶
خلاصه مدیریتی.....	۶
مقدمه.....	۷
ضرورت و اهمیت موضوع.....	۸
بررسی.....	۸
جمع‌بندی.....	۴۳
منابع و مأخذ.....	۴۴

فهرست جدول

جدول ۱. قوانین متأثر و قوانین مرتبط با احکام لایحه الحاق (۳).....	۹
جدول ۲. فهرست قوانین اصلاح شده به موجب لایحه الحاق (۳).....	۴۰
جدول ۳. عنوان قوانین اصلاح شده به موجب لایحه الحاق (۳).....	۴۲

«تحلیل لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) از منظر اصول قانون‌نویسی»

چکیده

(۳) از حیث تنقیحی چه تأثیری بر قوانین جاری کشور خواهد گذاشت و آیا این رویکرد از منظر اصول قانون‌نویسی مطلوب است یا خیر؟ در پاسخ باید گفت که بررسی‌ها، حاکی از آن است مفاد لایحه الحاق (۳) به تغییر برخی از قوانین جاری کشور بدون رعایت قواعد تنقیحی منجر می‌شود که این امر، از منظر اصول قانون‌نویسی، امری نادرست به نظر می‌رسد. نظام حقوقی کشور از این به هم‌ریختگی‌ها آسیب‌های فراوانی دیده است. فلذا برای تحقق نظام تقنین کارا، اجتناب از این چنین رویکردهایی توصیه و پیشنهاد می‌شود هر یک از مواد لایحه، در قانون جاری مرتبط به خود جایابی و تعیین تکلیف شود.

یکی از بایسته‌های قانون‌گذاری، اثر بخشی قانون است. اثر بخشی یک قانون، میزان دستیابی به اهداف قانون است. یکی از لوازمی که تضمین‌کننده چنین امری است، اهتمام شایسته قانونگذاران بر رعایت اصول و قواعد قانون‌نویسی است. عدم توجه به این نکته که طرح یا لایحه قانونی که در حال رسیدگی و تصویب است، چه قوانینی را اصلاح، نسخ و ترمیم می‌کند، نظام قانون‌گذاری را دچار هرج و مرج خواهد کرد. بنابراین برای کارایی یک قانون، باید مغایرت آن با اسناد بالادستی و قوانین موضوعه مورد واکاوی قرار گیرد. به دلیل اهمیت این موضوع، در این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی به این سؤال پاسخ داده می‌شود که لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

خلاصه مدیریتی

حاصل کنند. علاوه بر این، به هنگام قانون‌گذاری، باید اصلاحاتی را که در اثر وضع قانون جدید در قوانین جاری کشور رخ خواهد داد، نیز در نظر گرفت. زیرا قانون در خلأ شکل نمی‌گیرد. آگاهانه یا ناآگاهانه، صریح یا ضمنی، هر پیشنهادی برای تصویب یک قانون جدید، می‌تواند منجر به اصلاح قوانین موجود شود.

بررسی‌ها حاکی از آن است مفاد لایحه الحاق (۳) به تغییر برخی از قوانین جاری کشور بدون رعایت قواعد تنقیحی منجر می‌شود که این امر، از منظر اصول قانون‌نویسی، امری نادرست به نظر می‌رسد. با توجه به اصل شصت و پنجم قانون اساسی و بند «۳» ماده (۱۳۱) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس، لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) باید دارای موادی متناسب با موضوع و عنوان لایحه باشد. بنابراین، احکام مندرج در این لایحه باید اولاً، واجد جنبه مالی باشند و ثانیاً، ماهیت بودجه‌ای نداشته باشند. علاوه بر این، عدم توجه به این نکته که لایحه‌ای که در دست تصویب است، چه قوانینی را اصلاح، نسخ و یا ترمیم می‌کند، نظام قانون‌گذاری را دچار هرج و مرج

تنظیم‌گری به دنبال دست یافتن به اهداف است و یکی از این اهداف، انسجام قوانین است. در این جهت، نظام قانون‌گذاری، نیازمند اهتمام شایسته و بایسته به رعایت اصول و قواعد قانون‌نویسی است. عدم توجه به این مهم در امر تقنین، منجر به از دست دادن و جاهت حقوقی قانون مورد نظر خواهد شد. بنابراین جهت کارایی یک قانون، باید مغایرت آن با اسناد بالادستی و قوانین موضوعه مورد واکاوی قرار گیرد. سؤالی که در این گزارش بدان پاسخ داده می‌شود، به این شرح است: لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) از حیث تنقیحی چه تأثیری بر قوانین جاری کشور خواهد گذاشت و آیا این رویکرد از منظر اصول قانون‌نویسی مطلوب است یا خیر؟ بنابراین در این گزارش به بررسی، تبیین و تحلیل لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) از منظر اصول قانون‌نویسی پرداخته می‌شود. مطالعات نشان می‌دهد:

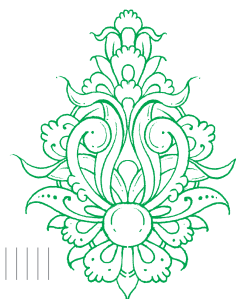
نگارندگان پیش‌نویس قوانین، باید از عدم مغایرت لوایح و طرح‌ها با قانون اساسی، نظرات تفسیری شورای نگهبان و اسناد بالادستی اطمینان

خواهد کرد. به بیان دیگر، عدم تصریح بر نسخ صریح موادی از قوانینی که به موجب این لایحه اصلاح شده‌اند، نظام حقوقی را با چالش‌هایی مواجه خواهد کرد که در نهایت منجر به به هم ریختگی آن خواهد شد. علی‌رغم آنکه براساس بند «۳» ماده (۱۳۱) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس، تهیه و وضع لوایح باید دارای موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان لایحه باشند، مشاهده می‌شود که لوایح ارسالی از سوی دولت، حاوی احکامی است که از فقدان این ویژگی رنج می‌برند. احکام مندرج در لایحه، با ۶۲ قانون جاری در کشور ارتباط موضوعی دارند؛ لذا درج آنها در قوانین مرتبط با خود، توصیه می‌شود. از مجموع مواد لایحه (مشمول بر ۷۱ ماده)، (۲۵) ماده آن منجر به اصلاح قوانین جاری می‌شود و (۳۵) ماده دیگر لایحه که مرتبط با قوانین جاری کشور هستند، باید به قوانین مرتبط، الحاق یابند و (۱) ماده نیز تکرار مفاد مندرج در قوانین جاری است. تعداد قوانینی که در اثر مفاد لایحه،

دستخوش تغییرات خواهند شد، بیش از (۳۹) عنوان قانونی است. تغییراتی که به موجب اصلاح قوانین یا وضع قانون جدید شکل می‌گیرد، باید برای مخاطبان قانون، شفاف و صریح باشد. عدم شفافیت در این خصوص، خالق مشکلات متعدد حقوقی و قضائی خواهد بود. مطالعات نشان می‌دهد که لایحه الحاق (۳)، برخلاف اصول و قواعد قانون‌نویسی، به طور ضمنی منجر به نسخ برخی از احکام مندرج در قوانین جاری کشور خواهد شد. احکام مندرج در بیش از (۳۹) قانون جاری کشور براساس احکام مندرج در لایحه الحاق (۳)، نسخ ضمنی می‌شوند.

عدم تناسب عنوان و مفاد مندرج در یک قانون، قانونگذاران را در هنگام تصویب قوانین جدید، مجربان قانون (قضات و مأموران دولت) را در هنگام اجرای قانون و شهروندان را در هنگام پیگیری حقوق و تکالیف خود، سردرگم خواهد کرد.

خواهد کرد. به بیان دیگر، عدم تصریح بر نسخ صریح موادی از قوانینی که به موجب این لایحه اصلاح شده‌اند، نظام حقوقی را با چالش‌هایی مواجه خواهد کرد که در نهایت منجر به به هم ریختگی آن خواهد شد. علی‌رغم آنکه براساس بند «۳» ماده (۱۳۱) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس، تهیه و وضع لوایح باید دارای موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان لایحه باشند، مشاهده می‌شود که لوایح ارسالی از سوی دولت، حاوی احکامی است که از فقدان این ویژگی رنج می‌برند. احکام مندرج در لایحه، با ۶۲ قانون جاری در کشور ارتباط موضوعی دارند؛ لذا درج آنها در قوانین مرتبط با خود، توصیه می‌شود. از مجموع مواد لایحه (مشمول بر ۷۱ ماده)، (۲۵) ماده آن منجر به اصلاح قوانین جاری می‌شود و (۳۵) ماده دیگر لایحه که مرتبط با قوانین جاری کشور هستند، باید به قوانین مرتبط، الحاق یابند و (۱) ماده نیز تکرار مفاد مندرج در قوانین جاری است. تعداد قوانینی که در اثر مفاد لایحه،

مقدمه و بیان مسئله

برای اینکه قانونی برای مدت طولانی کارآمد باشد و جامعیت داشته باشد، باید با روندی آرام‌تر بررسی و تصویب شود. برای حصول اطمینان از کارا و اثربخش بودن قوانین و مقررات، رعایت اصول قانون‌نویسی ضرورت دارد. نگارندگان پیش‌نویس قوانین، باید از عدم مغایرت لوایح و طرح‌ها با قانون اساسی، رویه شورای نگهبان و به طور کلی اسناد بالادستی اطمینان حاصل کنند. علاوه بر این، به هنگام قانون‌گذاری، باید اصلاحاتی را که در اثر وضع قانون جدید رخ خواهد داد، نیز در نظر گرفت. زیرا قانون در خلأ شکل نمی‌گیرد. آگاهانه یا ناآگاهانه، صریح یا ضمنی، هر پیشنهادی برای تصویب یک قانون جدید، منجر به اصلاح قوانین موجود می‌شود. [۱]

سال‌هاست که نظام تقنین کشور مبتلا به یک رویه ناصواب شده که از دریچه علم حقوق، فاقد وجاهت علمی است. این رویه ناصواب در قوانین، به‌ویژه در قوانینی که جنبه مالی دارند، به وضوح دیده می‌شود. فقدان یک سازوکار مطلوب در حوزه قانون‌نویسی و قانون‌گذاری، سبب شده تا از یکسو شاهد کاستی‌ها و پیامدهای نامطلوب و رو به تزاید در مدیریت بخش عمومی باشیم و از سوی دیگر، امکان اصلاح کارآمد در این حوزه‌ها نیز به کلافی سردرگم تبدیل شود. بنابراین از این رهگذر، آسیب‌شناسی و طرح مسائل و چالش‌های قانون‌نویسی در ایران، یکی از مهم‌ترین راهبردهای پژوهشی در حال حاضر محسوب می‌شود؛ زیرا ضمن شناخت دقیق چالش‌هاست که می‌توان به دنبال گره‌گشایی از مسائل بود.

درج احکام دائمی و یا دارای ماهیت غیربودجه‌ای در لوایح بودجه، به جهت عدم اجرای فرایند رسیدگی که در خصوص سایر قوانین در مجلس اجرا می‌شود و به تعبیر دقیق‌تر، سرعت بخشی به فرایند تصویب احکام و مفاد مدنظر، دارای سابقه‌ای طولانی در نظام قانون‌گذاری کشور است. این رویه منجر به تولید تبصره‌های دائمی بودجه شد و شاهد تصویب قانونی با عنوان قانون اصلاح تبصره «۷۲» دائمی قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۳۰ بوده‌ایم. مجلس برای اصلاح این رویه، اقدام به تصویب قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ به عنوان قانون آزمایشی و قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) مصوب سال ۱۳۸۴ و قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب سال ۱۳۹۳ کرد.

شیبه این رویه مناقشه‌برانگیز، در خصوص قوانین برنامه پنج‌ساله توسعه و تولد قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ مجلس وجود دارد.

ضرورت و اهمیت موضوع

لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۶ جهت بررسی و تصویب به مجلس ارسال شده است. با توجه به اصل شصت و پنجم قانون اساسی و بند «۳» ماده (۱۳۱) قانون آیین نامه داخلی مجلس، لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) باید دارای موادی متناسب با موضوع و عنوان لایحه باشد. بنابراین، احکام مندرج در این لایحه باید اولاً، واجد جنبه مالی باشند و ثانیاً، ماهیت بودجه‌ای نداشته باشند. به علاوه، عدم توجه به این نکته که لایحه‌ای که در دست تصویب است، چه قوانینی را اصلاح، نسخ و یا ترمیم می‌کند، نظام قانون گذاری را دچار هرج و مرج خواهد کرد. علی‌رغم آنکه براساس بند «۳» ماده (۱۳۱) قانون آیین نامه داخلی مجلس، تهیه و وضع لوایح باید دارای موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان لایحه باشند، مشاهده می‌شود که لوایح ارسالی از سوی دولت، حاوی احکامی است که از فقدان این ویژگی رنج می‌برند. بنابراین در حال حاضر، نیاز به تغییراتی اساسی در رویه‌ها داریم تا از این رهگذر بتوان به نتایجی مطلوب دست یافت.

از این رو، در این گزارش با استقرای تأمل احکام لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳)، به پاسخ به این سؤال می‌پردازیم که این احکام منجر به اصلاح کدام یک از قوانین موضوعه کشور می‌شوند و باید از حیث تنقیحی و اصول قانون نویسی (موضوع بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانون گذاری ابلاغی ۱۳۹۸/۷/۶ مقام معظم رهبری)، در قالب اصلاح کدام یک از قوانین جاری کشور، رسیدگی و تصویب شوند. براساس اسناد بالادستی، این گونه احکام باید در قوانین متناسب خود درج شوند.

شورای نگهبان در نظرهای اخیر خود، عدم تعیین رابطه مصوبات مجلس با قوانین جاری کشور را دارای ابهام اعلام می‌کند. برای نمونه می‌توان به جزء «۲» بند «۲۹» نظر شورای نگهبان در خصوص طرح بانک مرکزی مصوب ۱۴۰۱/۸/۱۵ مجلس اشاره کرد که اینچنین آمده است: «نسبت میان حکم مذکور در بند «الف»، با ماده (۳۶) «قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران» مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ واجد ابهام است؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد».

بررسی

لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) که به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور در جلسه ۱۴۰۱/۱۰/۲۹ هیئت وزیران با قید یک فوریت به تصویب رسیده است، برای انجام تشریفات قانونی در ۱۴۰۱/۱۱/۱۶ به مجلس شورای اسلامی ارسال شد. در ادامه، جدول بررسی قوانین جاری متأثر و قوانین جاری مرتبط در خصوص تک تک احکام مندرج در لایحه الحاق (۳) احصا شده است. توضیح آنکه، احکام مندرج در لایحه الحاق (۳)، منجر به اصلاح و ترمیم برخی از قوانین کشور می‌شود. بنابراین در ستون (۲) از جدول ذیل با عنوان «قوانین جاری متأثر»، به بررسی این نکته خواهیم پرداخت که چه مفادی از قوانین جاری کشور دستخوش تغییرات خواهد شد. همچنین در ستون سوم از جدول مورد اشاره، که با عنوان «قوانین جاری مرتبط» مشخص شده است، این مسئله تبیین می‌شود که احکام مندرج در لایحه، باید از حیث تنقیحی و اصول قانون نویسی صحیح، در قالب اصلاح یا الحاق به چه قانونی از مجموعه قوانین موجود کشور رسیدگی و تصویب شوند. به عبارتی دیگر، برخی از مفاد لایحه الحاق (۳) باید در قانون مرتبط درج شوند نه در قانون الحاق برخی مواد به تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳)؛ لذا از این حیث، کلیات لایحه حاضر مغایر با اصول قانون نویسی موضوع بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانون گذاری به نظر می‌رسد.

جدول ۱. قوانین متأثر و قوانین مرتبط با احکام لایحه الحاق (۳)

قوانین جاری مرتبط ^۱	قوانین جاری متأثر	احکام لایحه الحاق (۳)
مفاد این حکم باید در قانون مرتبط یعنی قانون حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی و با تصریح بر اصلاح حکم ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی درج شود.	اصلاح مواد (۲) و (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی ^۱	ماده (۱) به منظور تکمیل زنجیره نفت و گاز و ارزش آفرینی بیشتر به وزارت نفت اجازه داده می‌شود با رعایت قانون حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی - مصوب ۲۴/۴/۱۳۹۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی - و سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی از طریق شرکت‌های دولتی ذی‌ربط نسبت به سرمایه‌گذاری مشترک با بخش غیردولتی در پتروپالایشگاه‌ها از محل منابع داخلی حداکثر در سقف بیست درصد (۲۰) تأمین مالی خارجی (فاینانس) و یا تحویل نفت خام به پیمانکاران جهت تولید مواد پایه پتروشیمی و سوخت اقدام نماید. انجام مطالعات جامع و اخذ مصوبه شورای اقتصاد در این خصوص الزامی است و در اجرای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی - ۱۳۸۷ - با اصلاحات و الحاقات بعدی وزارت نفت موظف به واگذاری سهم خود در پالایشگاه‌های مذکور در قالب بازار سرمایه ظرف یک سال پس از بهره‌برداری است.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این حکم به‌عنوان جزء «۳» به بندهای الحاقی به ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، ^۳ الحاق یابد.		ماده (۲) در راستای افزایش تولید نفت و گاز کشور و رفع موانع سرمایه‌گذاری، عواید حاصل و اصل قراردادهای شرکت‌های ذی‌صلاح اکتشاف و تولید ایرانی با شرکت ملی نفت ایران به‌عنوان وثیقه و تضمین بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی شرکت‌های مذکور از بانک‌ها و همچنین وثیقه و تضمین مورد نیاز در بازار سرمایه قابل پذیرش است. اموال و دارایی‌هایی که توسط سرمایه‌گذار عامل تولید ایجاد شده است در مالکیت سرمایه‌گذار قرار می‌گیرد. شیوه‌نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط سازمان برنامه و بودجه کشور وزارت نفت و وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ می‌گردد.
به دلیل اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده در این ماده، لازم است حکم این ماده در متن قانون مذکور درج شود.	اصلاح جزئی ماده (۷) قانون مالیات بر ارزش افزوده ^۴ به دلیل مغایرت حکم این ماده با بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه، ^۵ بر اساس ماده (۱۸۱) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس، تصویب آن نیاز به رأی دوسوم نمایندگان دارد.	ماده (۳) به منظور حمایت از توسعه ابزارهای مالی و همچنین تسهیل معاملات ابزارهای مبتنی بر کالا، مالیات بر ارزش افزوده کلیه کالاهایی که در قالب گواهی سپرده کالایی در بهابازار (بورس) های کالایی کشور پذیرش می‌شوند مادامی که در هریک از بهابازار (بورس) های کالایی مورد مبادله قرار می‌گیرند مشمول نرخ صفر مالیاتی می‌باشند. در صورتی که کالای پشتوانه گواهی سپرده ماهیتاً مشمول مالیات بر ارزش افزوده باشد مالیات مذکور تنها یک مرتبه و در زمان تحویل فیزیکی کالا پس از کسر اعتبار مالیاتی وصول خواهد شد و وظیفه پرداخت مالیات مذکور بر عهده تحویل گیرنده نهایی کالای پشتوانه گواهی سپرده کالایی می‌باشد.

۱. پیشنهادات مندرج در ذیل این ستون، صرفاً از حیث تنقیحی و اصول قانون‌نویسی صحیح است و با این پیش‌فرض است که محتوای مواد، از حیث‌های دیگر محل ایراد نباشد.

۲. ماده (۲) - فعالیتهای اقتصادی در جمهوری اسلامی ایران شامل تولید، خرید و یا فروش کالاها و یا خدمات به سه گروه زیر تقسیم می‌شود: گروه یک - تمامی فعالیتهای اقتصادی به‌جز موارد مذکور در گروه دو و سه این ماده.

گروه دو - فعالیتهای اقتصادی مذکور در صدر اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی به‌جز موارد مذکور در گروه سه این ماده.

گروه سه - فعالیت‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مشمول این گروه عبارتند از: ...

ماده (۳) قلمرو فعالیتهای اقتصادی دولت به شرح زیر تعیین می‌شود: ... (ب) دولت مکلف است هشتاد درصد (۸۰) از ارزش مجموع سهام بنگاه‌های دولتی در هر فعالیت مشمول گروه دوم ماده (۲) این قانون به استثنای راه و راه آهن را به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی واگذار نماید.

تبصره «۱» دولت مجاز است به منظور حفظ سهم بهینه بخش دولتی در فعالیتهای گروه دوم ماده (۲) این قانون با توجه به حفظ حاکمیت دولت، استقلال کشور، عدالت اجتماعی و رشد و توسعه اقتصادی به میزانی سرمایه‌گذاری نماید که سهم دولت از بیست درصد (۲۰) ارزش این فعالیت‌ها در بازار بیشتر نباشد.

۳. ماده (۱۰) - مواد (۱۲۳) و (۱۲۴) اصلاحی قانون ثبت به شرح زیر اصلاح می‌شود: ... بندهای الحاقی به ماده (۱۰)

۱- به منظور ساماندهی و رفع مشکلات مربوط به ترهین اموال کشاورزان نزد بانک‌های عامل جهت اخذ تسهیلات بانکی، دولت مکلف است در صورت درخواست مالکین وسایط نقلیه موتوری کشاورزی از قبیل کمباین، تراکتور و ... را شماره گذاری و برای آنها سند مالکیت صادر نماید.

۲- اسناد مالکیت وسایط نقلیه موتوری مذکور و همچنین اسناد ماشین‌آلات و ادوات سنگین کشاورزی از قبیل دستگاه‌های تراش و انواع دستگاه‌های کاشت، داشت و برداشت به‌عنوان وثیقه برای تضمین تسهیلات اعطایی به کشاورزان نزد بانک‌های عامل مورد قبول می‌باشد.

۴. ماده (۷) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰: «نرخ مالیات و عوارض کالاها و خدمات مطابق با مأخذ موضوع ماده (۵) این قانون، به استثنای کالاهای خاص که نرخ آنها در ماده (۲۶) این قانون تصریح شده، نه درصد (۹) می‌باشد».

۵. بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۹۶: «برقراری هر گونه تخفیف، ترجیح یا معافیت مالیاتی جدید طی سال‌های اجرای این قانون بر نامه ممنوع است».

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاقی (۳)
	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، به ترتیب اولویت یکی از گزینه‌های زیر انتخاب شود: ۱. جزء «۱» این ماده به‌عنوان ماده (۱۳) مکرر به قانون برنامه‌بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱ الحاق یابد. ۲. جزء «۱» این ماده به‌عنوان تبصره «۲» به ماده (۴۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶ الحاق یافته و تبصره این ماده به تبصره «۱» تبدیل شود.	ماده (۴) ۱- وزیر امور و روستای ذری ربط دستگاه‌های موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مکلفند ظرف مهلت سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون فهرست شرکت‌های زیرمجموعه خود که مجموع سهام دولت و شرکت‌های دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰) است را به همراه میزان سهام تحت تملک دولت در هر شرکت، به وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه‌بودجه کشور، کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارسال کنند. وزارت امور اقتصادی و دارایی خزانهداری کل کشور با همکاری دستگاه‌های اجرایی فوق‌الذکر موظف است پرداخت سود سهم دولت در شرکت‌های فوق‌الذکر را از طریق شرکت‌های مادر در چارچوب قوانین و در مواعید مقرر قانونی به صورت مؤثر پیگیری کند. دولت (خزانهداری کل کشور) مکلف است سود و زیان دریافتی و میزان سهام دولت در این شرکت‌ها را به تفکیک هر شرکت در گزارش‌های عملکرد مالی دولت منعکس و به‌ر وزیر سانی کند. در قوانین بودجه سنواتی ردیف مشخص به موضوع این ماده اختصاص خواهد یافت.
	سامانه یکپارچه اطلاعات شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی به استناد جزء «۱» بند «ط» تبصره «۲» قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور ایجاد شد. پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، به ترتیب اولویت و با توجه به انتخاب ناظر بر جزء «۱» این ماده، یکی از گزینه‌های زیر انتخاب شود: جزء «۲» این ماده به‌عنوان تبصره «۱» به ماده (۱۳) مکرر به قانون برنامه‌بودجه کشور مصوب سال ۱۳۵۱ الحاق یابد. جزء «۲» این ماده به‌عنوان تبصره «۳» به ماده (۴۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶ الحاق یابد.	ماده (۴) ... ۲- کلیه شرکت‌های دولتی بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت شامل شرکت‌ها و مؤسسات دولتی که شمول قوانین و مقررات عمومی نسبت به آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است نظیر شرکت‌های تابعه وزارت نفت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکت‌های تابعه سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی مکلفند پس از ابلاغ این قانون هر سه ماه یکبار نسبت به ثبت و به‌ر وزیر سانی اطلاعات خود و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه و وابسته در سامانه یکپارچه اطلاعات شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی اقدام کنند. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است امکان دسترسی به اطلاعات سامانه مذکور را به صورت برخط برای سازمان‌های برنامه‌بودجه کشور و اداری و استخدامی کشور و دیوان محاسبات کشور فراهم کند.
	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، به ترتیب اولویت و با توجه به انتخاب ناظر بر جزء «۱» این ماده، یکی از گزینه‌های زیر انتخاب شود: جزء «۳» این ماده به‌عنوان تبصره «۲» به ماده (۱۳) مکرر به قانون برنامه‌بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱ الحاق یابد. جزء «۳» این ماده به‌عنوان تبصره «۴» به ماده (۴۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶ الحاق یابد.	ماده (۴) ...- ۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه‌بودجه کشور، سازمان اداری و استخدامی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سازمان بورس و اوراق بهادار مکلفند اقدامات لازم را برای برقراری ارتباط سامانه‌های الکترونیکی مرتبط (اعم از سامانه جامع بودجه پایگاه اطلاعات کارکنان نظام اداری (پاکتا)، سامانه ملی ساختار، سامانه حقوق و مزایا و سامانه شناسه ملی اشخاص حقوقی کشور) با سامانه یکپارچه اطلاعات شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و تبادل اطلاعات به عمل آورند. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه‌بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

۱. ماده (۱۳)- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند برنامه سالیانه و بودجه سال بعد خود را همراه با اعتبارات جاری و عمرانی مورد نیاز طبق دستورالعمل تهیه بودجه به سازمان ارسال دارند.
۲. ماده (۴۴)- شرکت‌های دولتی مکلفند پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت توسط مجامع عمومی مربوط حداکثر ظرف یک‌ماه ترتیب پرداخت مبالغ مالیات و همچنین سود سهام دولت را در وجه وزارت امور اقتصادی و دارایی بدهند.
تخلف از اجرای این ماده در حکم تصرف غیرمجاز در وجوه عمومی محسوب می‌شود.
تبصره- شرکت‌های دولتی مکلفند در صورتی که تا پایان شهریورماه هر سال ترازنامه و حساب سود و زیان سال قبل آنها به تصویب مجامع عمومی مربوط نرسیده باشد، بر مبنای ارقام ترازنامه و حساب سود و زیانی که بر حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه داده‌اند مالیات متعلقه را طبق قوانین مالیاتی مربوط و یا معادل ۸۰ درصد مبلغی را که به عنوان مالیات دوره مالی مورد نظر در لایحه بودجه کل کشور برای آنها پیش‌بینی شده است به ترتیب مقرر در این ماده در وجه وزارت امور اقتصادی و دارایی به‌طور علی‌الحساب پرداخت نمایند.

قوانین جاری مرتبط ^۱	قوانین جاری متأثر	احکام لایحه الحاق (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، به‌ترتیب اولویت و با توجه به انتخاب ناظر بر جزء «۱» این ماده، یکی از گزینه‌های زیر انتخاب شود: ۱. جزء «۴» این ماده به‌عنوان تبصره «۳» به ماده (۱۳) مکرر به قانون برنامه بودجه کشور مصوب سال ۱۳۵۱ الحاق یابد. ۲. جزء «۴» این ماده به‌عنوان تبصره «۵» به ماده (۴۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶ الحاق یابد.		ماده (۴) - ... ۴- شرکت‌های موضوع این ماده از جمله شرکت‌های تابعه وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان انرژی اتمی ایران، مکلفند آمار نیروی انسانی خود را مطابق شیوه‌نامه چگونگی ثبت اطلاعات نیروی انسانی در سامانه یکپارچه نظام اداری حداکثر دو ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون در پایگاه اطلاعات کارکنان نظام اداری (پاکنا) ثبت کرده تا مبنای محاسبه هزینه‌های نیروی انسانی (پرسنلی) در لوابح بودجه سنواتی قرار گیرد. سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است دسترسی لازم را به‌صورت برخط برای اخذ گزارش‌های لازم به سازمان برنامه و بودجه کشور و دیوان محاسبات کشور فراهم کند.
حکم این جزء به دلیل ارتباط موضوعی با احکام قانون مدیریت خدمات کشوری لازم است در متن قانون مذکور (مدر فراز اول جزء ناظر بر دستورالعمل احراز صلاحیت مدیران عامل و اعضای هیئت مدیره / هیئت عامل ذیل فصل هشتم و ذیل فراز اول جزء ناظر بر دستورالعمل ساماندهی حقوق و مزایای مدیران عامل ذیل فصل دهم) درج شوند.		ماده (۴) - ... ۵- سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی دستورالعمل احراز صلاحیت مدیران عامل و اعضای هیئت مدیره / هیئت عامل و همچنین افرادی که به نمایندگی صاحب سهم در شرکت‌ها به‌عنوان عضو هیئت مدیره هیئت عامل معرفی می‌شوند و همچنین دستورالعمل ساماندهی حقوق و مزایای مدیران عامل و اعضای هیئت مدیره / هیئت عامل شرکت‌های موضوع این ماده را با در نظر گرفتن اندازه و پیچیدگی فعالیت شرکت و نیز معیارهایی نظیر میزان تحصیلات رشته تحصیلی، سوابق تجربی و مدیریتی حداکثر دو ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون با رعایت قوانین تهیه و به تصویب هیئت وزیران برساند. تمامی شرکت‌های دولتی این ماده موظفند با رعایت تبصره «۳» ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، حقوق و مزایای مدیران مذکور را از زمان ابلاغ دستورالعمل مذکور پرداخت نمایند. تخلف از این بند در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی محسوب می‌شود. مقادیر این ماده در خصوص شرکت‌هایی که دولت سهام‌دار اصلی نبوده، اما مدیریت آنها بر اساس نظر دولت تعیین می‌گردد نیز جاری است.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، این جزء به‌عنوان تبصره «۱۱» به قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب سال ۱۳۷۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن، الحاق یابد.		ماده (۴) - ... ۶- عضویت همزمان مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و معاونین آنان و مدیران دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶ - و همچنین اعضای هیئت مدیره و کارکنان شاغل در کلیه پست‌های مدیریتی در شرکت‌های دولتی و شرکت‌های وابسته و تابعه مؤسسات عمومی غیردولتی در هیئت مدیره، مدیریت عاملی و سایر مدیریت‌های اجرایی شرکت‌های دولتی و شرکت‌های وابسته و تابعه این شرکت‌ها و شرکت‌های وابسته و تابعه نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و سازمان‌ها اعم از زیرمجموعه خود و زیرمجموعه سایر دستگاه‌ها ممنوع است. سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری‌ها که به‌موجب اساسنامه آنها، اشخاص موضوع این بند عضو هیئت مدیره آنها هستند از شمول این حکم مستثنا می‌باشند. اشخاصی که بر اساس قوانین و مقررات از ممنوعیت حکم این بند مستثنا شده‌اند حق دریافت هیچ‌گونه حق‌الزحمه تحت هر عنوان برای شرکت در جلساتی که بر اساس قانون موظف به حضور در آن هستند را ندارند.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
اصلاح تبصره (۷۲) دائمی قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور با اصلاحات بعدی آن ^۱ اصلاح قانون اساسنامه شرکت‌های دولتی مشمول واگذاری که به تصویب مجلس رسیده است ^۲	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به انتهای تبصره (۷۲) دائمی قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور، الحاق یابد.	ماده (۵) - هر گونه توثیق سهام شرکت‌های دولتی مشمول واگذاری نزد مؤسسات مالی و اعتباری جهت اخذ تسهیلات جز با تأیید کتبی وزیر امور اقتصادی و دارایی ممنوع می‌باشد.
	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این حکم به عنوان بند «۱» به ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران ^۳ الحاق یافته و بندهای بعدی، متناسب با آن اصلاح شوند.	ماده (۶) - انتشار انواع اوراق مالی اسلامی دولت اعم از اسناد خزانه اسلامی، اوراق مرابحه عام و اوراق منفعت مشمول حکم ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب سال ۱۳۸۴ - با اصلاحات و الحاقات بعدی است.
	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این حکم در قانون مرتبط یعنی قانون محاسبات عمومی کشور به عنوان ماده (۷۲) مکرر ^۴ درج شود.	ماده (۷) - ایجاد هر گونه طلب جدید از دولت در صورتی مجاز است که از قبل، مجوز آن در قالب مبادله، موافقتنامه و یا تعهد و تضمین آن با مبنای قانونی همراه با اخذ شناسه یکتا توسط سازمان برنامه بودجه کشور صادر و حسب مورد شناسه تعهدات تضامین صادر شده باشد. در تمامی بدهی‌های دولت که به موجب قوانین خاص یا عام به و ز رسانی می‌شود روش محاسبه به صورت ساده خواهد بود.
اصلاح تبصره ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ^۵ (علاوه بر وزارت اقتصاد، سازمان برنامه و جمع‌تأیید بدهی‌ها شده است)	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این حکم به انتهای بند «پ» ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور الحاق یابد و حکم آن بر حکم تبصره ماده (۱) حاکم باشد تا ابهامی متوجه رابطه این دو حکم نشود.	ماده (۸) - مرجع رسیدگی و تأیید بدهی‌ها و مطالبات موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - توسط سازمان برنامه بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌شود. بدهی‌ها و مطالبات دولت که مربوط به دستگاه اجرایی خاصی نباشد، بر اساس قواعد تعیین شده توسط سازمان برنامه بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به مرجع تعیین شده مذکور اعلام می‌شود.

- تبصره (۷۲) - از تاریخ تصویب این قانون نمایندگی سهام دولت در مجامع عمومی شرکت‌های دولتی به عهده وزیر مسئول و وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و یک یا چند وزیر دیگر که با تصویب هیأت وزیران معین می‌شوند یا نمایندگان آنان خواهد بود...
- یکی از صلاحیت‌های مجمع عمومی شرکت‌های دولتی مصرح در اساسنامه این شرکت‌ها، تصویب آیین‌نامه‌های مالی - معاملاتی شرکت است و حکم ماده (۵) لایحه الحاق (۳)، این صلاحیت را تحدید کرده است.
- ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۴: «اوراق بهادار زیر از ثبت نزد سازمان معاف است:
۱- اوراق مشارکت دولت، بانک مرکزی و شهرداری‌ها.
۲- اوراق مشارکت منتشره توسط بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری تحت نظارت بانک مرکزی.
۳- اوراق بهادار عرضه شده در عرضه‌های خصوصی.
۴- سهام هر شرکت سهامی عامی که کل حقوق صاحبان سهام آن کمتر از رقم تعیین شده توسط سازمان باشد.
۵- سایر اوراق بهاداری که به تشخیص شورای نیاز به ثبت نداشته باشند، از قبیل اوراق منتشره توسط سازمان‌ها و مراجع قانونی دیگر.
- تبصره - ناشر اوراق بهاداری که از ثبت معاف است، موظف است مشخصات و خصوصیات اوراق و نحوه و شرایط توزیع و فروش آنرا طبق شرایطی که سازمان تعیین می‌کند، به سازمان گزارش کند».
- ماده (۷۲) مکرر قانون مزبور ذیل عنوان «بخش ۲- هزینه‌ها و سایر پرداخت‌ها» و در «فصل دوم - اجرای بودجه» قانون مذکور آمده است.
- پ. دولت موظف است از سال ۱۳۹۴ به بعد، همزمان با ارائه لایحه بودجه، جدول بدهی‌ها و مطالبات قطعی شده و تعهدات دولت به اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی و مؤسسات عمومی غیردولتی و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و تعهدات آنها به دولت را که به تأیید سازمان حسابرسی کشور رسیده است، به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.
- تبصره - به منظور اجرای احکام مذکور در بندهای «ب» و «پ» این ماده، از ابتدای سال ۱۳۹۵ واحد جداگانه‌ای در وزارت امور اقتصادی و دارایی ایجاد می‌شود. این واحد موظف است خلاصه مطالبات، بدهی‌ها و تعهدات دولت را احصا و ثبت کند و علاوه بر گزارش‌های فصلی، گزارش‌های سالانه جهت ارائه به رئیس‌جمهور و مجلس شورای اسلامی تهیه نماید. گزارش‌های سالانه باید به تأیید سازمان حسابرسی کشور برسد. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی، نسبت به اصلاح ساختار سازمانی وزارت امور اقتصادی و دارایی با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام کند. شرح وظایف واحد مزبور مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و ابلاغ می‌شود. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است نیروی انسانی واحد مذکور را از محل نیروهای موجود در دولت و اعتبار مورد نیاز آن را از محل اعتبار برنامه تنظیم صورت عملکرد سالانه بودجه کشور تأمین کند.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
اصلاح جزء «۱» بند «پ» ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این حکم جایگزین جزء «۱» بند «پ» ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور شود.	ماده (۹) - متن زیر به انتهای جزء «۱» بند «پ» ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - الحاق می‌شود «شاخص‌های مناطق و شهرستان‌های غیر برخوردار از اشتغال موضوع این جزء با پیشنهاد سازمان برنامه‌بودجه کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد».
اصلاح بند «الف» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده ^۲	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این حکم به‌عنوان تبصره «۲» ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده الحاق یابد.	ماده (۱۰) - مالیات و عوارض ارزش افزوده دریافتی از واحدهای تولیدی و پیمانکاران طرح (پروژه) های واقع در استان به حساب استان محل استقرار واحد تولیدی با رعایت جزء «۲» ماده (۳۸) و ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب ۱۴۰۰ - منظور می‌شود. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است پرونده‌های واحدهای تولیدی و خدماتی با شخصیت حقیقی یا حقوقی دارای یک محل فعالیت را که محل استقرار واحد تولیدی یا خدماتی آنها در استان محل استقرار دفتر مرکزی آنها نیست به اداره کل امور مالیاتی استان محل استقرار واحد تولیدی و خدماتی ارسال نماید. مالیات و عوارض بر ارزش افزوده واحدهای خدماتی ملی به نسبت سهم هر استان از جمعیت کشور، به حساب خزانه استان ذی‌ربط واریز می‌شود. سازمان امور مالیاتی مکلف است گزارش عملکرد این ماده را هر سه ماه یکبار به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارائه نماید.
اصلاح بند «الف» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده ^۲	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این حکم به‌عنوان تبصره به بند «الف» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده الحاق یابد.	ماده (۱۱) - عوارض ارزش افزوده موضوع بند «الف» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده در شهرستان‌های تهران و اسلامشهر به نسبت هشتاد و هشت درصد (۸۸) در نقاط شهری و دوازده درصد (۱۲) در نقاط روستایی و عشایری آنها توزیع می‌شود.
اصلاح بند «الف» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده ^۲	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این حکم به‌عنوان ماده (۸۶) مکرر به قانون مالیات‌های مستقیم الحاق یابد.	ماده (۱۲) - کلیه مراکز درمانی اعم از دولتی، خصوصی وابسته به نهادهای عمومی، نیروهای مسلح، خیریه‌ها و شرکت‌های دولتی مکلفند ده درصد (۱۰) از حق الزحمه یا حق العمل گروه پزشکی که به موجب دریافت وجه صورتحساب‌های ارسالی به بیمه‌ها و یا نقداً از طرف بیمار پرداخت می‌شود را به‌عنوان علی‌الحساب مالیات کسر و به نام پزشک مربوط تا پایان ماه بعد از وصول مبلغ صورتحساب، به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند. مالیات علی‌الحساب این ماده شامل پرداخت‌هایی که به‌عنوان درآمد حقوق و کارانه مطابق قوانین بودجه ستوانی پرداخت و مالیات آن کسر می‌شود، نخواهد بود. حکم ماده (۱۹۹) قانون مالیات‌های مستقیم در اجرای این ماده جاری می‌باشد.
اصلاح ماده (۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان ^۳	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به ماده (۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان الحاق یابد.	ماده (۱۳) - کلیه صاحبان حرف و مشاغل پزشکی، پیراپزشکی داروسازی و دامپزشکی و فروشندگان تجهیزات پزشکی که پروانه کار آنها توسط وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و یا سازمان نظام پزشکی ایران صادر می‌شود و کلیه اشخاص شاغل در کسب و کارهای حقوقی اعم از وکالت و مشاوره حقوقی و خانواده مکلفند از پایانه فروشگاهی استفاده کنند. با مستنکفین از اجرای این حکم مطابق قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان - مصوب ۱۳۹۸ - برخوردار می‌شود.

۱. بند «پ» ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۶: «به منظور تسهیل و تشویق سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی کشور، اقدامات زیر توسط دولت انجام می‌شود: ۱- شهرستان‌هایی که نرخ بیکاری آنها بالاتر از میانگین نرخ بیکاری کشور می‌باشد به‌عنوان مناطق غیربرخوردار از اشتغال تعریف می‌شوند. این مناطق با پیشنهاد سازمان برنامه‌بودجه کشور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و تصویب هیئت وزیران در سال اول و نیز ششم هر دهه تعیین می‌شود.

۲- دولت موظف است مشوق‌های لازم جهت ایجاد اشتغال و کاهش نرخ بیکاری و ایجاد کارورزی بیکاران در این مناطق را به عمل آورده و اعتبارات مورد نیاز آن را در لوائح بودجه سالانه منظور کند.

۳- معافیت مالیاتی واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی در مناطق غیربرخوردار از اشتغال را به میزان معافیت‌های منظور شده در مناطق آزاد تجاری - صنعتی اعمال کند. توسعه واحد و نیز تولید کالای جدید در این واحدها به میزان سهم خود مشمول این حکم می‌باشند».

۲. بند «الف» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده: «نود درصد (۹۰) از عوارض و جریمه‌های مربوط به ماده (۷) و بندهای «ب» و «پ» ماده (۲۶) این قانون پس از واریز به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان براساس شخص جمعیت میان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، اداره امور عشایر هر شهرستان (سهم مناطق عشایری) و فرمانداری‌های همان استان (سهم روستاهای فاقد دهیاری) توزیع و ده درصد (۱۰) مابقی به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور واریز تا به موجب آیین‌نامه‌ای که براساس شاخص‌های توسعه‌نیافتگی سه‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط سازمان برنامه‌بودجه کشور و وزارت کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد بین شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، اداره امور عشایر شهرستان (سهم مناطق عشایری) و روستاهای فاقد دهیاری (به حساب فرمانداری‌ها) توزیع گردد».

۳. ماده (۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مصوب سال ۱۳۹۸: «کلیه اشخاص مشمول مکلفند به ترتیبی که سازمان مقرر می‌کند، نسبت به ثبت نام در سامانه مؤدیان اقدام

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به قانون مالیات‌های مستقیم به عنوانی یک مصداق مالیات بر درآمد مشاغل (ماده ۹۳) به بعد الحاق یابد.		ماده (۱۴) - سازمان امور مالیاتی کشور با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است از عرضه‌کنندگان انواع بازی‌های خارجی قابل نصب در رایانه تلفن‌های همراه و پیشانه بازی (کنسول) عوارضی معادل دهم صد (۱۰) قیمت فروش را اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. وجوه حاصله در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای) قرار می‌گیرد تا مطابق قوانین بودجه سنواتی و پس از مبادله موافقت‌نامه با سازمان برنامه و بودجه کشور صرف حمایت از توسعه بازی‌های تولید داخل شود.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به عنوان ماده (۱۹) مکرر به لایحه استقلال قانون وکلای دادگستری مصوب سال ۱۳۳۳ با اصلاحات بعدی آن الحاق یابد.		ماده (۱۵) - وکلای عضو مراکز وکلای دادگستری موظفند تمامی قراردادهای مالی با موکلان خود را در سامانه تنظیم قرارداد الکترونیکی قوه قضائیه ثبت و تنظیم نمایند. شناسه (کد) یکتای صادر شده برای هر قرارداد توسط سامانه قرارداد الکترونیکی مبنای شناسایی مشاوران، وکلای و کانون‌های وکلای دادگستری در سامانه خدمات قضائی به منظور استخراج اطلاعات مالی مندرج در قرارداد و ابطال تمیر مالیاتی خواهد بود.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به عنوان ماده (۱۰۳) مکرر به قانون مالیات‌های مستقیم الحاق یابد.		ماده (۱۶) - قوه قضائیه مکلف است دسترسی بر خط سازمان امور مالیاتی کشور و مرکز وکلای کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه را به سامانه تنظیم قرارداد الکترونیکی فراهم نماید. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است مالیات موضوع این قراردادها را به صورت الکترونیکی دریافت و مقاصد حساب مالیاتی آن را به صورت الکترونیکی در سراسر کشور صادر نماید. عدم اجرای این حکم از سوی هر شخص حقیقی یا حقوقی استنکاف از اجرا محسوب می‌شود.
اصلاح تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم ^۳	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این حکم تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم را اصلاح کند.	ماده (۱۷) - به منظور تسریع و تسهیل رسیدگی به پرونده‌های مالیاتی، اختیار سازمان امور مالیاتی کشور در تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم در خصوص معافیت مؤدیان از انجام بخشی از تکالیف قانون مذکور از قبیل نگهداری اسناد و مدارک و ارائه اظهارنامه مالیاتی به حداکثر «صد برابر» معافیت موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم افزایش می‌یابد.
به دلیل مغایرت حکم این ماده با بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه ^۴ ، بر اساس ماده (۱۸۱) آیین‌نامه داخلی مجلس، تصویب آن نیاز به رای دوسوم نمایندگان دارد.		

کنند. خرده‌فروشی‌ها و واحدهای صنفی که مستقیماً با مصرف‌کننده نهایی ارتباط دارند، علاوه بر عضویت در سامانه مؤدیان، موظف به استفاده از پایانه فروشگاهی می‌باشند. استفاده از پایانه فروشگاهی برای مؤدیان که مستقیماً با مصرف‌کننده نهایی ارتباط ندارند، الزامی نیست؛ اما مؤدیان مزبور موظفند کلیه صورتحساب‌های خود را به ترتیبی که سازمان مقرر می‌کند، از طریق سامانه مؤدیان صادر کنند.

۱. ماده (۱۹) - میزان حق الوکاله در صورتی که قبلاً بین طرفین توافق نشده باشد طبق تعرفه‌ای است که با پیشنهاد کانون و تصویب وزیر دادگستری تعیین خواهد شد و در قبال اشخاص ثالث این تعرفه معتبر خواهد بود، مگر در صورتی که قرارداد حق الوکاله کمتر از میزان تعرفه و کالتی باشد.

۲. ماده (۱۰۳) - وکلای دادگستری و کسانی که در محاکم اختصاصی و کالت می‌کنند مکلفند در کالت‌نامه‌های خود رقم حق الوکاله‌ها را قید نمایند و معادل پنج درصد آن بابت علی‌الحساب مالیاتی روی و کالت‌نامه تمیر الصاق و ابطال نمایند که در هر حال مبلغ تمیر حسب مورد نباید کمتر از میزان مقرر در زیر باشد: ...

۳. ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶: «مؤدیان موضوع ماده (۹۶) این قانون و همچنین آن دسته از صاحبان مشاغل که بدون الزام به نگهداری دفاتر قانونی، اقدام به نگهداری دفاتر قانونی می‌نمایند مکلفند اظهارنامه مالیاتی مربوط به فعالیت‌های شغلی خود را در سال مالیاتی برای هر واحد شغلی و برای هر محل جداگانه طبق نمونه‌ای که وسیله وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه خواهد شد تنظیم و تا آخر تیر ماه سال بعد به حوزه مالیاتی محل شغل خود تسلیم و مالیات متعلق را به نرخ مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون پرداخت نمایند.

تبصره - سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند برخی از مشاغل یا گروه‌هایی از آنان را که میزان فروش کالا و خدمات سالانه آنها حداکثر سی برابر معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون باشد از انجام بخشی از تکالیف از قبیل نگهداری اسناد و مدارک موضوع این قانون و ارائه اظهارنامه مالیاتی معاف کند و مالیات مؤدیان مذکور را به صورت مقطوع تعیین و وصول نماید. در مواردی که مؤدی کمتر از یک سال مالی به فعالیت اشتغال داشته باشد مالیات متعلق نسبت به مدت اشتغال محاسبه و وصول می‌شود.

حکم این تبصره مانع از رسیدگی به اظهارنامه‌های مالیاتی تسلیم شده در موعد مقرر نخواهد بود.

۴. بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۹۶: «برقراری هر گونه تخفیف، ترجیح یا معافیت مالیاتی جدید طی سال‌های اجرای قانون برنامه ممنوع است».

قوانین جاری مرتبط ^۱	قوانین جاری متأثر	احکام لایحه الحاق (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان تبصره «۱» ماده (۱۰۵) به قانون مالیات‌های مستقیم الحاق یابد و شماره بقیه تبصره‌های آن ماده به متناسب اصلاح شود.	اصلاح ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم ^۱ به دلیل مغایرت حکم این ماده با بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه ^۲ ، بر اساس ماده (۱۸۱) آیین‌نامه داخلی مجلس، تصویب آن نیاز به رأی دوسوم نمایندگان دارد.	ماده (۱۸) - به دولت اجازه داده می‌شود در راستای سیاست‌های حمایت از تولید و متناسب با پیش‌بینی شرایط اقتصادی کشور نرخ مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم اشخاص حقوقی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارتخانه‌های ذی‌ربط در فعالیت‌های تولیدی را حداکثر تا معادل هفت و احد در صد (۷) کاهش داده و معادل هجده و احد در صد (۱۸) تعیین و محاسبه نماید. این بخشودگی علاوه بر سایر معافیت‌ها بخشودگی‌ها و مشوق‌های قانونی اشخاص مذکور می‌باشد.

۱. ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶: «جمع درآمد شرکت‌ها و درآمد ناشی از فعالیت‌های انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می‌شود، پس از وضع زیان‌های حاصل از منابع غیرمعاف و کسر معافیت‌های مقرر به‌استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه‌ای می‌باشد، مشمول مالیات به نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪) خواهند بود».

۲. بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۹۶: «برقراری هرگونه تخفیف، ترجیح یا معافیت مالیاتی جدید طی سال‌های اجرای قانون برنامه ممنوع است».

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بند «۱» این ماده به قانون مالیات‌های مستقیم و قانون امور گمرکی الحاق یابد و تصریح شود که بر مفاد این قوانین حاکم است. پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بند «۲» این ماده به قانون مالیات‌های مستقیم و قانون امور گمرکی الحاق یابد. پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بند «۳» این ماده با اصلاحات عبارتی، جایگزین بند «ل» ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم شود. پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بند «۴» این ماده به‌عنوان تبصره «۶» به ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق شود. پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بند «۵» این ماده با اصلاحات عبارتی، ذیل جزء «۳» بند «ب» ماده (۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده را (یعنی عبارت «تبلیغات کالاها و خدمات داخلی در روزنامه‌ها و نشریات») حذف کند. پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بند «۶» این ماده با اصلاحات عبارتی به ذیل بند «ب» ماده (۱۵۹) قانون برنامه پنجم توسعه الحاق یابد.	بند «۱» در مقام اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم (از قبیل ماده (۱۴۶) مکرر^۲ آن) و قانون امور گمرکی (از قبیل ماده (۱۱۹) آن^۳) بند «۲» در مقام اصلاح بند «ل» ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم^۴ بند «۳» در مقام اصلاح بند «ل» و تبصره «۱» ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم^۵ بند «۴» در مقام اصلاح ذیل جزء «۳» بند «ب» ماده (۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده^۶	ماده (۱۹) - به‌منظور ایجاد شفافیت و اصلاح سیاستگذاری در معافیت‌های مالیاتی: ۱ - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است در راستای هدفمندسازی معافیت‌های مالیاتی و گمرکی و شفاف‌سازی حمایت‌های مالی، سیاست اعتبار مالیاتی و گمرکی با نرخ صفر را جایگزین معافیت‌های مالیاتی و گمرکی قانونی مصرح در قانون مالیات‌های مستقیم و قانون امور گمرکی نموده و فهرست تمامی معافیت‌های مالیاتی و گمرکی و میزان معافیت آنها را مشخص نماید. این فهرست باید شامل حوزه فعالیت اشخاص، میزان درآمد مالیاتی و گمرکی محاسبه نشده در اثر این معافیت‌ها و اسناد قانونی این معافیت‌ها باشد. ۲ - دستگاه‌های اجرایی موظفند معافیت‌ها و تخفیفات مالیاتی و گمرکی قانونی را به‌صورت جمعی - خرجی در حساب‌های مربوط به خود ثبت کنند. عملکرد معافیت‌ها و تخفیفات گمرکی و مالیاتی به‌عنوان مالیات بر واردات و وصولی گمرک جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود. ۳ - معافیت مالیاتی در آمد سالانه مشمول اشخاص موضوع بند «ل» ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم حداکثر معادل چهار برابر سقف مالیاتی ماده (۸۴) قانون مذکور است و مازاد بر آن حسب مورد به نرخ قانون مالیات‌های مستقیم مشمول مالیات است. ۴ - معافیت‌های مالیاتی تمام مؤسسات آموزشی از جمله مؤسسات کنکور دانشگاه‌ها اعم از کنکور سراسری و کنکورهای تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد و دکتری و انتشارات کمک آموزشی، لغو می‌شود. ۵ - تبلیغات کالاها و خدمات داخلی در روزنامه‌ها و نشریات مشمول حکم جزء «۳» بند «ب» ماده (۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده نمی‌باشد. ۶ - معافیت موضوع بند «ب» ماده (۱۵۹) قانون برنامه پنجم توسعه^۱ صرفاً نسبت به واحدهای صنعتی و معدنی که پروانه بهره‌برداری یا قرارداد استخراج آنها طی دوره اجرای قانون مذکور صادر شده باشد جاری است.

۱. بند «ب» ماده (۱۵۹) قانون برنامه پنجم توسعه: میزان معافیت مالیاتی واحدهای صنعتی و معدنی مناطق کمتر توسعه یافته تا سقف معافیت‌های منظور شده در مناطق آزاد تجاری - صنعتی افزایش می‌یابد.

۲. ماده (۱۴۶) مکرر - معافیت‌های مذکور در مواد (۱۳۳)، (۱۳۴)، (۱۳۹) «به‌استثنای بندهای «الف»، «ب» و «ز» آن»، (۱۴۲)، (۱۴۳) و تبصره «۱» ذیل ماده (۱۴۳) مکرر) به‌عنوان مالیات به نرخ صفر منظور می‌شود.

۳. ماده (۱۱۹) - علاوه بر معافیت‌های مذکور در جدول تعرفه گمرکی ضمیمه آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات و معافیت‌های دیگری که به‌موجب قوانین، تصویب‌نامه‌ها، موافقت‌نامه‌ها و قراردادهای مصوب مجلس شورای اسلامی برقرار شده است، موارد زیر نیز از پرداخت حقوق ورودی معاف می‌باشد: ...

۴. بند «ل» ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶: «فعالیت‌های انتشاراتی و مطبوعاتی و قرآنی (دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دستگاه‌های ذی‌ربط)، فرهنگی و هنری که به‌موجب مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شوند، از پرداخت مالیات معاف است».

۵. تبصره «۱» - وجوهی که از فعالیت‌های غیرانتفاعی و به‌منظور پیشبرد اهداف و وظایف اشخاص موضوع این ماده از راه برگزاری دوره‌های آموزشی، سمینارها، نشر کتاب و نشریه‌های دوره‌ای و ... در چارچوب اساسنامه آنها تحصیل می‌شود و سازمان امور مالیاتی کشور بر درآمد و هزینه آنها نظارت می‌کند، از پرداخت مالیات معاف است.

۶. جزء «۳» بند «ب» ماده (۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰: «ماده (۹) - عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر از پرداخت مالیات و عوارض معاف می‌باشد: ... خدمات زینک، چاپ، انتشار روزنامه اعم از کاغذی یا الکترونیکی، کتاب، نشریه و خدمات نشر و توزیع آنها به‌استثنای مؤسسات کمک آموزشی و کنکور و هرگونه تبلیغات کالاها و خدمات داخلی در روزنامه‌ها و نشریات».

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، حکم این ماده به قانون مالیات‌های مستقیم الحاق یابد.	ماده (۲۰) - انواع خودروی سواری و وانت دو اتاق کابین دارای شماره انتظامی شخصی در اختیار مالکین اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی که قیمت روز خودروی آنها بیش از پانزده میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال است نسبت به مازاد بر این مبلغ مشمول مالیات سالانه خودرو به نرخ یک درصد (۱) می‌گردند. ۱ - مأخذ محاسبه مالیات خودرو و موضوع این ماده قیمت روز انواع خودرو با توجه به تاریخ ساخت یا واردات آن و صرفاً بر اساس مشخصات مالک خودرو و مندرج در شناسنامه خودرو و ماداره توسط فرماندهی نیروی انتظامی (برگ سبز) به‌عنوان سند رسمی خودرو است که توسط سازمان امور مالیاتی کشور هر ساله تا پایان فروردین‌ماه تعیین و اعلام می‌گردد. مأخذ مزبور برای انواع خودرو که بعد از اعلام سازمان تولید یا وارد می‌شوند بلافاصله پس از تولید یا واردات آن توسط سازمان مزبور تعیین و اعلام خواهد شد. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است مراتب را به‌نحو مقتضی به اطلاع اشخاص مشمول برساند. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مکلفند مالیات سالانه مربوط به خودروهای تحت تملک خود و فرزندان کمتر از هجده سال و مجبور تحت تکفل را حداکثر تا پایان بهمن‌ماه هر سال پرداخت نمایند. ثبت نقل و انتقال خودروهایی که به‌موجب این ماده برای آنها مالیات وضع گردیده است قبل از پرداخت بدهی مالیاتی مورد انتقال شامل مالیات بر دارایی، نقل و انتقال قطعی و اجاره ممنوع است. متخلفین از حکم این ماده در پرداخت مالیات متعلقه مسئولیت تضامنی دارند. ۲ - به دولت اجازه داده می‌شود بر اساس پیشنهاد سازمان برنامه‌بودجه کشور و نرخ تورم اعلامی از سوی مرکز آمار ایران سالانه نسبت به کاهش یا افزایش قیمت پایه تعیین شده فوق‌الذکر اقدام و مراتب را ابلاغ نماید.
	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، حکم این ماده به قانون مالیات‌های مستقیم الحاق یابد.	ماده (۲۱) - ۱ - واحدهای مسکونی و باغ و ویلاهای مجاز که ارزش آنها با احتساب عرصه و اعیان بیش از دویست میلیارد (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد مازاد بر این مبلغ مشمول مالیات به میزان دو هزار می‌شوند. این مالیات بر عهده شخصی است که در ابتدای هر سال مالک واحدهای مسکونی و باغ و ویلاهای مذکور می‌باشد. ۲ - واحدهای مسکونی و باغ و ویلاهای در حال ساخت مشمول این مالیات نمی‌باشند. ۳ - وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و صنعت معدن و تجارت، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و شهرداری‌ها موظفند امکان دسترسی برخط (آنلاین) به اطلاعات مالکیت املاک مورد نیاز سازمان امور مالیاتی کشور در حوزه امکان را در اختیار این سازمان قرار دهند. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است نسبت به تعیین دارایی‌های مشمول بر اساس ارزش قیمت روز آنها حداکثر تا پایان خردادماه هر سال اقدام نموده و مراتب را به‌نحو مقتضی به اطلاع اشخاص مشمول برساند. ۴ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مکلفند با رعایت قوانین مالیاتی مالیات سالانه مربوط به هر یک از واحدهای مسکونی و باغ و ویلاهای تحت تملک خود و افراد تحت تکفل را حداکثر تا پایان بهمن‌ماه هر سال پرداخت نمایند. ثبت نقل و انتقال املاکی که به‌موجب این بند برای آنها مالیات وضع گردیده است قبل از پرداخت بدهی مالیاتی مورد انتقال شامل مالیات بر دارایی، نقل و انتقال قطعی و اجاره ممنوع است. متخلفین از اجرای این بند در پرداخت مالیات متعلقه مسئولیت تضامنی دارند. ۵ - به دولت اجازه داده می‌شود بر اساس پیشنهاد سازمان برنامه‌بودجه کشور و متناسب با نرخ تورم اعلامی از سوی مرکز آمار ایران سالانه نسبت به کاهش یا افزایش قیمت پایه تعیین شده فوق‌الذکر اقدام و مراتب را ابلاغ نماید.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، حکم این ماده به‌ترتیب اولویت به یکی از دو مورد زیر الحاق یابد: به‌عنوان تبصره «۲» به ماده (۱۰) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی ^۱ به‌عنوان تبصره «۴» به ماده (۱) قانون هدمند کردن یارانه‌ها ^۲		ماده (۲۲) - کلیه واحدهای آموزشی مدارس دولتی وزارت آموزش و پرورش در صورت رعایت الگوی مصرف از پرداخت هزینه‌های برق، گاز و آب معاف هستند. هر گونه اعطای معافیت غیر از این ماده ممنوع می‌باشد.
اصلاح ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده ^۳	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده با اصلاحات عبارتی، بند «۲» ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده را اصلاح کند.	ماده (۲۳) - دولت مکلف است بیست و هفت صدم در صد (۰.۲۷) از کل نه در صد (۹) موضوع مالیات بر ارزش افزوده را از طریق ردیف‌های درآمدی و هزینه‌های مربوط به توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به‌ویژه در حوزه جانبازان و معلولان اختصاص دهد. این مبلغ از طریق ردیف‌های مربوط به وزارت ورزش و جوانان شصت در صد (۶۰٪) و وزارت آموزش و پرورش چهل در صد (۴۰٪) و پس از مبادله موافقت‌نامه به این وزارتخانه‌ها با رعایت موارد زیر اختصاص می‌یابد: ۱ - این اعتبار فقط در استان‌ها هزینه می‌گردد. ۲ - از مجموع عوارض و مالیات نه در صدی (۹) موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده قبل از توزیع آن منابع بین ذی‌نفعان، مبلغ مندرج در این ماده کسر خواهد شد. تبصره - پرداخت هر گونه وجهی از بودجه کل کشور به هر شکل و به هر نحو به ورزش حرفه‌ای ممنوع است و در حکم تصرف غیر قانونی در وجوه و اموال دولتی است.
اصلاح ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده ^۴	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده با اصلاحات عبارتی، بند «۲» ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده را اصلاح کند.	ماده (۲۴) - دولت مکلف است یک پنجم از منابع درآمدی ماده (۹۴) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و یک پنجم از منابع درآمدی ماده (۷۳) قانون مذکور را برای ازدواج و اشتغال جوانان به‌عنوان سهم وزارت ورزش و جوانان هزینه نمایند.
اصلاح بند «ت» ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر		ماده (۲۵) - در ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، عبارت «واریز به خزانه‌داری کل کشور» به عبارت «واریز به حساب تمرکز وجوه در آمد شرکت‌های دولتی نزد خزانه‌داری کل کشور» اصلاح می‌شود.

۱. ماده (۱۰) - وزارتخانه‌های نفت و نیرو در چارچوب قانون بودجه سالانه و قانون هدمند کردن یارانه‌ها موظفند با همکاری وزارتخانه‌های مرتبط و مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و توجه به شرایط اقلیمی، فرهنگ و عادات مصرفی، تکنولوژی مورد استفاده در بخش‌های صنعت، معدن و کشاورزی الگوی مصرف ماهانه حامل‌های انرژی را برای بخش‌های خانگی، تجاری، عمومی و مصرف ویژه انرژی صنایع (از جمله صنایع نفت و نیرو)، معادن، صنایع معدنی، کشاورزی و پمپاژ آب را تعیین کرده و به تصویب هیئت وزیران برسانند.
تبصره - یارانه در نظر گرفته شده برای مصارف داخل الگو در چارچوب قانون هدمند کردن یارانه‌ها از محل نرخ تبعیضی مشترکین خارج از الگو جبران می‌شود.

۲. ماده (۱) - دولت مکلف است با رعایت این قانون قیمت حامل‌های انرژی را اصلاح کند: ...

۳. ماده (۳۸) - مالیات و عوارض موضوع مواد (۷)، (۲۶) و (۲۸) این قانون و جریمه‌های مربوط به آنها پس از کسر کسورات قانونی، به‌ترتیب زیر توزیع می‌شود:

۱ - یک نهم از مالیات‌ها و عوارض وصولی ماده (۷) و بندهای «الف» و «ب» ماده (۲۶) این قانون به‌عنوان مالیات سلامت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص می‌یابد.
- باقی مانده، به نسبت مساوی سهم درآمد عمومی کشور و سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها می‌باشد. ...

۴. ماده (۳۸) - مالیات و عوارض موضوع مواد (۷)، (۲۶) و (۲۸) این قانون و جریمه‌های مربوط به آنها پس از کسر کسورات قانونی، به‌ترتیب زیر توزیع می‌شود:

۱ - یک نهم از مالیات‌ها و عوارض وصولی ماده (۷) و بندهای «الف» و «ب» ماده (۲۶) این قانون به‌عنوان مالیات سلامت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص می‌یابد.
۲ - باقی مانده، به نسبت مساوی سهم درآمد عمومی کشور و سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها می‌باشد. ...

۵. ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴: «الحاقات و اصلاحات زیر در قانون معادن مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن انجام می‌شود: ...
(ت) یک ماده به‌شرح زیر به‌عنوان ماده (۳۵) به قانون معادن الحاق می‌شود و شماره ماده (۳۵) به (۳۶) اصلاح می‌گردد:

ماده (۳۵) - وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های تابعه و وابسته به آن از جمله سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آن مکلفند طبق قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، استخراج و فروش معادن متعلق به خود را از طریق مزایده عمومی به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار نمایند. عواید حاصل از واگذاری استخراج و فروش این گونه معادن پس از واریز به خزانه‌داری کل کشور با رعایت قانون مذکور در قالب بودجه‌های سنواتی از طریق سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه صرف زیرساخت معادن، اکتشاف، تحقیقات فرآورده‌های مواد معدنی و پژوهش‌های کاربردی برای مواد معدنی و تکمیلی طرح‌های نیمه‌تمام معدنی و کمک به بخش

قوانین جاری مرتبط ^۱	قوانین جاری متأثر	احکام لایحه الحاق (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده با اصلاحات عبارتی، حسب مورد و متناسباً، به ماده (۶۶) و تبصره «۲» ماده (۴۵) قانون امور گمرکی الحاق یابد.		ماده (۲۶) - گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است پس از تأیید اسناد مربوط نسبت به استرداد حقوق ورودی مواد و قطعات وارداتی که در کالاهای صادراتی مورد استفاده قرار گرفته‌اند، موضوع مواد (۶۶) تا (۶۸) قانون امور گمرکی و هزینه انبارداری موضوع تبصره «۲» ماده (۴۵) قانون امور گمرکی، ظرف پانزده روز از محل تنخواه دریافتی از خزانه‌داری کل کشور که تا پایان سال تسویه می‌نماید، اقدام کند.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان تبصره به ماده (۱۰) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶ الحاق یابد.	-	ماده (۲۷) - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است درآمدهای حاصل از صدور مجوز توزیع دخانیات و حق انحصار دریافتی بابت واردات و تولید محصولات دخانی را به‌حساب درآمدهای عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان تبصره به بند «۱» ماده (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق یابد.		ماده (۲۸) - ارزش خرید مواد معدنی برای واحدهای فرآوری مواد معدنی در صورت ارائه صورتحساب الکترونیکی تأیید شده مطابق ماده (۹۵) قانون مالیات‌های مستقیم و آیین‌نامه اجرایی آن به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی مورد قبول واقع می‌شود. فهرست واحدهای فرآوری مواد معدنی تا پایان فروردین‌ماه هر سال توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌سازمان امور مالیاتی کشور ارائه می‌شود. با هدف محاسبه ارزش دقیق حقوق مالکانه معادن، سازمان مذکور موظف است اطلاعات مرتبط با این ماده را در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار دهد.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان تبصره به ماده (۱۴) قانون معادن الحاق یابد.	اصلاح مواد (۱۲) و (۱۴) قانون معادن با اصلاحات بعدی آن ^۳	ماده (۲۹) - سازمان برنامه‌بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی در تعیین و بازنگری نرخ حقوق دولتی معادن به ترکیب اعضای شورای عالی معادن اضافه می‌شوند.

فناوری (تکنولوژی) در بخش معدن می‌شود.

فروش مواد معدنی مذکور قبل از واگذاری استخراج و فروش صرفاً از طریق بورس کالا یا مزایده مجاز است.

تبصره - معادن جدید که توسط سازمان‌های مذکور کشف می‌شوند پس از اخذ گواهی کشف طبق ساز و کار فوق باید واگذار شوند.

۱. ماده (۶۶) قانون امور گمرکی: «حقوق ورودی اخذ شده از عین کالای وارداتی که از کشور صادر می‌گردد و مواد، کالاهای مصرفی و لوازم بسته‌بندی خارجی به کار رفته یا مصرف شده در تولید، تکمیل یا بسته‌بندی کالای صادر شده با رعایت مقررات این قانون و آیین‌نامه اجرایی آن با مأخذ زمان ورود کالا باید به صادرکننده مسترد گردد.

برقراری موانع غیر تعرفه‌ای و غیرفنی برای واردات به‌جز در مواردی که رعایت موازین شرع اقتضا می‌کند، ممنوع است. حقوق ورودی مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای که به‌منظور تولید صادراتی به‌ویژه توسط شرکت‌های دانش‌بنیان وارد کشور می‌شود، ظرف مدت پانزده روز پس از صادرات به آنها مسترد می‌شود.

تبصره «۱» - کالاهایی که به‌منظور صادرات، به مناطق آزاد یا مناطق ویژه اقتصادی حمل می‌گردد چنانچه برابر قوانین و مقررات از این مناطق صادر شود مشمول مقررات استرداد می‌گردد. تبصره «۲» - حقوق ورودی تسریع‌کننده‌ها (کاتالیست‌ها) که لازمه واکنش شیمیایی است مشمول استرداد می‌گردد، ولی ابزار آلات و مواد روان‌کننده و همانند آنها که فقط به‌عنوان کمک در تولید کالای صادراتی مورد استفاده و مصرف قرار می‌گیرد شامل مقررات استرداد نیست.

تبصره «۳» - استرداد می‌تواند توسط اشخاصی غیر از واردکننده کالاهای مذکور نیز درخواست شود.

تبصره «۴» - مهلت درخواست استرداد حقوق و عوارض ورودی مواد به کار رفته در کالاهای صادر شده سه سال از تاریخ امضای پروانه یا پته گمرکی کالای ورودی است. روز امضای پروانه یا پته گمرکی و روز تسلیم تقاضای استرداد به گمرک ایران جزء این ایام محسوب نمی‌شود.

۲. ماده (۴۵) - در مواردی که بین گمرک و اظهارکننده جز در موارد مجاز، مشروط یا ممنوع بودن کالا اختلاف حاصل شود و تریخیص کالا براساس نظر گمرک مستلزم پرداخت مبلغی بیش از آنچه اظهار شده است گردد، اظهارکننده می‌تواند حقوق ورودی را براساس اظهار خود، نقدی و به‌طور قطع پرداخت و تفاوت و جریمه احتمالی را به‌صورت سپرده نقدی یا ضمانت‌نامه بانکی تودیع و کالا را تریخیص کند....

تبصره «۲» - هزینه انبارداری موضوع این ماده جز در مواردی که مرجع تحویل گیرنده به هر دلیل قادر به تحویل کالا نباشد از محل اعتباری که همه ساله در قانون بودجه به این منظور پیش‌بینی می‌شود تأمین و توسط گمرک به مرجع تحویل گیرنده پرداخت می‌شود.

۳. ماده (۱۲) - شورای عالی معادن برای ایجاد وحدت رویه و هماهنگی در انجام تکالیف و اختیارات تعیین شده در این قانون و حفظ حقوق دولت و دارندگان پروانه فعالیت‌های معدنی و همچنین ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری در این بخش با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۱- وزیر صنعت، معدن و تجارت (رئیس).

۲- یک نفر از قضات عالی‌رتبه به انتخاب رئیس قوه قضائیه.

۳- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست.

۴- معاون امور معدنی وزیر صنعت، معدن و تجارت (دبیر).

۵- رئیس سازمان جنگل‌ها، منابع طبیعی و آبخیزداری کشور.

۶- یک نفر حقوق‌دان آشنا به قوانین حوزه صنعت و معدن با معرفی وزیر صنعت، معدن و تجارت.

۷- رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
-	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به احکام قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مصوب سال ۱۳۸۲ الحاق یابد.	ماده (۳۰) - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور شتاب بخشی به توسعه شبکه ملی اطلاعات، ارتقا و نوسازی زیرساخت‌های ارتباطی و توسعه تار (فیبر) نوری منازل و کسب و کارها، صندوقی تحت عنوان صندوق توسعه شبکه ملی اطلاعات در سقف پست‌های سازمانی و اعتبارات مصوب وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ایجاد نماید. اساسنامه و منابع این صندوق به پیشنهاد مشترک وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات سازمان اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.
-	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بند «۱» این ماده به عنوان تبصره به ماده (۱۱) قانون تشکیل شرکت‌های آب و فاضلاب الحاق، و بند «۲» این ماده به ذیل تبصره «۳» قانون ایجاد تسهیلات برای توسعه طرح‌های فاضلاب و بازسازی شبکه‌های آب شهری، الحاق یابد.	ماده (۳۱) - ۱- به دولت اجازه داده می‌شود تا در صد (۱۰) وجوه حاصل از منابع دریافتی از مشترکان داخل شهرها که اقدام به تفکیک ملک و افزایش واحد می‌نمایند (موضوع ماده (۱۱) قانون تشکیل شرکت‌های آب و فاضلاب - مصوب ۱۳۶۹ - با اصلاحات و الحاقات بعدی) را صرف اصلاح شبکه آب روستایی همان استان بر اساس شاخص جمعیت و کمبود آب شرب سالم در هر یک از شهرستان‌های آن استان نماید. ۲- شرکت‌های آب و فاضلاب استانی مجازند تا در صد (۱۰) از وجوه حاصل از اجرای تبصره «۳» قانون ایجاد تسهیلات برای توسعه طرح‌های فاضلاب و بازسازی شبکه‌های آب شهری - مصوب ۱۳۷۷ - با اصلاحات و الحاقات بعدی را برای تسریع در اجرا و توسعه طرح‌های ایجاد تأسیسات آب و فاضلاب با اولویت اجرای طرح‌های ایجاد و بازسازی فاضلاب در روستاهای همان بخش هزینه نمایند.
اصلاح حکم مواد (۱۰) و (۳۵) قانون معادن با اصلاحات بعدی آن ^۱	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به عنوان ماده (۴۸) ^۲ مکرر به قانون توزیع عادلانه آب، الحاق ^۳ یابد.	ماده (۳۲) - به منظور پیشگیری و بازسازی خسارت ناشی از سیل و ساماندهی و لایروبی رودخانه‌ها به شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان اجازه داده می‌شود بهره‌برداری از مصالح مازاد رودخانه‌ای را از طریق مزایده به پیمانکاران و بهره‌برداران شن و ماسه (با به کارگیری پیمانکاران دارای صلاحیت) به شرط واریز حقوق دولتی و رعایت ملاحظات محیط زیستی و حقوق ذی‌نفعان واگذار نماید. در صورت وصول درآمد مازاد بر عملیات تعیین شده در قرارداد، منابع حاصله به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و در چارچوب موافقت‌نامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور صرف سردهنده ساز و ساماندهی رودخانه‌های کشور می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت نیرو تهیه و ابلاغ می‌گردد.

- ۸- یک نفر از مدیران معدنی ستاد وزارت صنعت، معدن و تجارت با معرفی وزیر.
- ۹- یک نفر از متخصصین صاحب نظر در امور معدنی به انتخاب شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی معدن کشور.
- ۱۰- یک نفر از بهره‌برداران با تجربه و متخصص در امور معدنی با انتخاب خانه معدن.
- ۱۱- یک نفر از بهره‌برداران با تجربه و متخصص در امور معدنی با انتخاب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.
- ماده (۱۴) - دارنده پروانه بهره‌برداری باید در صدی از بهای ماده معدنی موضوع پروانه را به نرخ روز در سر معدن به صورت استخراج شده یا کانه‌آرایی شده یا فرآوری شده در چارچوب بودجه مصوب با پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تصویب شورای عالی معادن به عنوان حقوق دولتی به وزارت صنعت، معدن و تجارت پرداخت نماید.
۱. ماده (۱۰) - بهره‌برداران از ذخایر معدنی بلامعارض به استثنای کاشفان فقط در مهلت مقرر در ماده (۷) از طریق مزایده‌ای که شرایط آن به ترتیبی که در آیین‌نامه اجرایی این قانون خواهد آمد، از بین اشخاص حقیقی و حقوقی که به موجب قوانین کشور مجاز به فعالیت اقتصادی در ایران می‌باشند، انتخاب می‌گردند. ...
- ماده (۳۵) - وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های تابعه و وابسته به آن از جمله سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آن مکلفند طبق قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، استخراج و فروش معادن متعلق به خود را از طریق مزایده عمومی به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار نمایند. عواید حاصل از واگذاری استخراج و فروش این گونه معادن پس از واریز به حساب تمرکز وجوه درآمد شرکت‌های دولتی نزد خزانه‌داری کل کشور با رعایت قانون مذکور در قالب بودجه‌های سنواتی از طریق سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه صرف زیرساخت معادن، اکتشاف، تحقیقات فرآورده‌های مواد معدنی و پژوهش‌های کاربردی برای مواد معدنی و تکمیلی طرح‌های نیمه تمام معدنی و کمک به بخش فناوری (تکنولوژی) در بخش معدن می‌شود.
- فروش مواد معدنی مذکور قبل از واگذاری استخراج و فروش صرفاً از طریق بورس کالا یا مزایده مجاز است.
۲. ماده (۴۸) - صدور اجازه بهره‌برداری یا واگذاری بهره‌برداری از شن و ماسه و خاک رس بستر و حریم رودخانه‌ها، انهار و مسیل‌ها و حریم قانونی سواحل دریاها و دریاچه‌ها منوط به کسب موافقت قبلی وزارت نیرو است.
۳. با توجه به وضعیت رودخانه به عنوان موجودی زنده، به نظر می‌رسد لازم باشد تا از وزارت صمت در بهره‌برداری از بستر رودخانه‌ها، نفی صلاحیت شود. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود در انتهای ماده (۴) قانون معادن که اشعار می‌دارد «امور مربوط به مواد معدنی طبقات یک و دو به استثنای شن و ماسه معمولی و خاک رس معمولی در چارچوب مقررات این قانون در حیطه وظایف وزارت معادن و فلزات می‌باشد»، عبارت «شن و ماسه و سایر مواد معدنی موجود در بستر و حریم رودخانه‌ها، شن و ماسه معمولی و خاک رس معمولی هستند» الحاق یابد.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
اصلاح حکم مواد (۱۰) و (۳۵) قانون معادن با اصلاحات بعدی آن ^۱	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان تبصره به ماده (۳۵) قانون معادن الحاق یابد.	ماده (۳۳) - به‌منظور تسریع در جبران خسارت و ترمیم خرابی‌های ناشی از وقوع سیل و جلوگیری از افزایش خسارت، کارگروهی مرکب از استاندار یا معاون عمرانی وی (رئیس کارگروه)، مدیرعامل آب منطقه‌ای استان و حسب مورد مدیر عامل سازمان آب و برق خوزستان برای این استان، مدیرکل مدیریت بحران استان، مدیرکل صنعت معدن و تجارت استان و رئیس کل دادگستری استان مجازند متناسب با میزان خسارت و خرابی برآورد شده با پیشنهاد فرماندار شهرستان ذی‌ربط، مجوز ترک تشریفات مزایده برای بهره‌برداری از مصالح مازاد رودخانه‌ای و خاک مازاد آب‌بندان‌ها برای پیمانکاران که در راستای جبران خسارت و ترمیم خرابی‌های سیل به کار گرفته شده‌اند را صادر کنند. واگذاری بهره‌برداری از مصالح مازاد رودخانه‌ای برای ساماندهی و لایروبی رودخانه مربوط در محدوده شهرها از طریق ترک تشریفات مزایده به شهرداری همان شهر و وزارت راه و شهرسازی توسط شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و حسب مورد سازمان آب و برق خوزستان برای این استان مجاز می‌باشد.
اصلاح بند «الف» ماده (۳) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها ^۲ از جهت تحدید جواز دولت در تعیین قیمت آب	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان تبصره «۳» به ماده (۳) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها الحاق یابد. ^۳	ماده (۳۴) - تعرفه آب مصرفی کشت‌های گلخانه‌ای و کشاورزی صنعتی در شهرک‌های صنعتی نواحی صنعتی و شهرک‌های کشاورزی به نرخ مصوب فعالیت‌های کشاورزی محاسبه می‌گردد.
-	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده با اصلاحات عبارتی به ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) الحاق یابد.	ماده (۳۵) - مجتمع و شهرک‌های کشاورزی مصوب هیئت وزیران از مزایای مندرج در ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۴ - بهره‌مند می‌گردند.
-	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان ماده (۱۷) مکرر به قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) ^۵ الحاق یابد. ^۶	ماده (۳۶) - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است حداکثر یک‌ماه پس از ابلاغ این قانون طی دستورالعملی امکان‌پذیرش پروانه چرای دام، پروانه چاه کشاورزی، سند مالکیت اراضی کشاورزی، ضمانت‌تجیره‌ای و حساب یارانه را به‌عنوان وثیقه و تضمین بازپرداخت تسهیلات دریافتی روستاییان، کشاورزان، دامداران سنتی و عشایر در بانک‌های دولتی و خصوصی و مؤسسات اعتباری غیربانکی فراهم نماید.

۱. ماده (۱۰) - بهره‌برداران از ذخایر معدنی بلامعارض به‌استثنای کاشفان فقط در مهلت مقرر در ماده (۷) از طریق مزایده‌ای که شرایط آن به ترتیبی که در آیین‌نامه اجرایی این قانون خواهد آمد، از بین اشخاص حقیقی و حقوقی که به‌موجب قوانین کشور مجاز به فعالیت اقتصادی در ایران می‌باشند، انتخاب می‌گردند...
۲. ماده (۳۵) - وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های تابعه و وابسته به آن از جمله سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آن مکلفند طبق قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی، استخراج و فروش معادن متعلق به خود را از طریق مزایده عمومی به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار نمایند. عواید حاصل از واگذاری استخراج و فروش این گونه معادن پس از واریز به حساب تمرکز وجوه درآمد شرکت‌های دولتی نزد خزانه‌داری کل کشور با رعایت قانون مذکور در قالب بودجه‌های سنواتی از طریق سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه صرف زیرساخت معادن، اکتشاف، تحقیقات فرآورده‌های مواد معدنی و پژوهش‌های کاربردی برای مواد معدنی و تکمیلی طرح‌های نیمه تمام معدنی و کمک به بخش فناوری (تکنولوژی) در بخش معدن می‌شود.
۳. ماده (۳) - دولت مجاز است با رعایت این قانون قیمت آب و کارمزد جمع‌آوری و دفع فاضلاب را تعیین کند.
۴. الف) میانگین قیمت آب برای مصارف مختلف با توجه به کیفیت و نحوه استحصال آن در کشور به گونه‌ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد.
- تبصره «۱» - دولت مکلف است قیمت تمام شده آب را با در نظر گرفتن هزینه‌های تأمین، انتقال و توزیع با رعایت بازده تعیین کند.
- تبصره «۲» - تعیین قیمت ترجیحی و پلکانی برای مصارف مختلف آب با لحاظ مناطق جغرافیایی، نوع و میزان مصرف مجاز خواهد بود.
۳. نظر به اصلاح مفاد ماده (۳۳) قانون توزیع عادلانه آب در بند «الف» ماده (۳) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، این پیشنهاد تقدیم می‌شود.
- ماده (۳۳) مقرر است برای مصارف شهری و کشاورزی و صنعتی و سایر مصارف با توجه به نحوه استحصال و مصرف برای هر یک از مصارف در تمام کشور به شرح زیر تعیین و پس از تصویب شورای اقتصاد وصول نماید.
۴. ماده (۸۱) - وزارتخانه‌های نیرو، نفت و ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلفند، نسبت به تأمین آب، برق، گاز و امکانات مخابراتی شهرک‌ها و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی تا درج واحدهای صنعتی و معدنی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی و معدنی و منطقه ویژه اقتصادی اقدام کنند.
- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است اعتبار مورد نیاز را در لایحه بودجه سنواتی به این منظور پیش‌بینی کند.
۵. فصل سوم (مواد ۱۷ تا ۱۹) این قانون به‌عنوان «تسهیلات اعطایی بانکی» اختصاص یافته است.
۶. با وجود ارتباط حکم ماده (۳۶) لایحه به ماده (۱۰) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی (با مفاد ذیل) و نیز با تبصره «۲» ماده (۳) قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی (با مفاد ذیل)، از آنجا که در تنقیح قوانین، ارتباط موضوعی احکام، اولویت دارد، حکم به پذیرش به‌عنوان وثیقه و

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان تبصره «۳» به ماده (۹) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی ^۱ الحاق یابد.	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان تبصره «۳» به ماده (۹) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی ^۱ الحاق یابد.	ماده (۳۷) - کاشت در زمین‌های کشاورزی مورد اختلاف کشاورزان با ادارات منابع طبیعی استان‌ها که پرونده آنها در توبت بررسی قرار دارد با رعایت نظریه شماره (۵۹۰۸) فقهای شورای نگهبان مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۴ تا زمان تعیین تکلیف نهایی در کمیته‌های رفع تداخلات جهادسازندگی از جانب خود کشاورز بلامانع است.
اصلاح ماده (۱۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری ^۲	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان ماده (۱۲۱) مکرر به قانون مدیریت خدمات کشوری الحاق یابد.	ماده (۳۸) - پرداخت حقوق و مزایای کارکنان پرسنل شرکت‌های آب و فاضلاب استانی و شرکت‌های توزیع برق استان‌ها که به‌صورت مأمور در شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور و شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران توانیر ارائه خدمت می‌نمایند، از محل منابع داخلی شرکت‌های استانی مذکور، بلامانع است.
اصلاح مواد (۲) و (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان تبصره بند «ن» ماده (۱) قانون تأسیس وزارت نیرو با اصلاحات بعدی آن ^۳ الحاق یابد.	ماده (۳۹) - وزارت نیرو مکلف است به‌منظور کاهش هدر رفت آب در شبکه‌های توزیع و خطوط انتقال آب شرب از طریق نشست‌یابی و رفع نشت و همچنین رفع انشعابات غیر مجاز، در قالب مشارکت با بخش غیر دولتی و با استفاده از سازوکار بیع متقابل یا سایر روش‌ها در قالب قراردادها منعقد جهت تأمین منابع آبی اعم از آب یا پساب معادل تمام یا بخشی از آب مصرف‌جویی شده، پساب یا منابع آبی غیر متعارف را از طریق اصلاح شبکه‌های توزیع در اختیار سرمایه‌گذار جهت استفاده در مصارف صنعت قرار دهد.

تضمین بازپرداخت تسهیلات بانکی، باید به قانونی با همین موضوع، الحاق یابد. حکم ماده ۳۶ لایحه در خصوص پذیرش «سند مالکیت اراضی کشاورزی» به‌عنوان وثیقه و تضمین بازپرداخت تسهیلات بانکی، تکرار قوانین مزبور بوده و زاید به نظر می‌رسد.

ماده ۱۰ قانون مذکور - بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری مکلفند در اعطاء تسهیلات بانکی به طرح‌های کشاورزی و منابع طبیعی اسناد مشاعی مالکین و نسق‌های زراعی زارعین و اشخاص را به نسبت سهم مشاع از قیمت روز کل مشاع ارزیابی و قراردادهای اجاره و یا بهره‌برداری و یا حق انتفاع از اراضی ملی و دولتی و سند مالکیت اعیانی احداثی را به عنوان وثیقه و تضمین برای اعطاء تسهیلات بپذیرند. دفاتر اسناد رسمی موظفند بنا به درخواست بانک‌ها و مؤسسات مذکور نسبت به تنظیم سند رهن بر این اساس اقدام نمایند. دولت مکلف است از طریق تشویق بیمه سرمایه‌گذاری و سایر ابزارهای بیمه‌ای، تحقق این امر را تضمین نماید.

تبصره ۲ ماده (۳) قانون مزبور - بانک‌های عامل و صندوق‌های مذکور در این قانون موظفند جهت تسهیل پرداخت تسهیلات مذکور از انواع تضامین شامل سند منازل مسکونی روستایی، سند زمین کشاورزی، سند واحدهای دامپروری و تجاری در روستاها و نواحی صنعتی، سفته دریافت نمایند که ارائه آن توسط روستاییان و عشایر امکان‌پذیر باشد.

۱. ماده (۹) - وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در اجرای قوانین و مقررات مربوط، با تهیه حدنگاری (کاداستر) و نقشه‌های مورد نیاز، نسبت به تثبیت مالکیت دولت بر منابع ملی و اراضی موات و دولتی و با رعایت حریم روستاها و همراه با رفع تداخلات ناشی از اجرای مقررات موازی اقدام و حداکثر تا پایان برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، سند مالکیت عرصه‌ها را به نمایندگی از سوی دولت اخذ و ضمن اعمال مدیریت کارآمد، نسبت به حفاظت و بهره‌برداری از عرصه و اعیانی منابع ملی و اراضی یاد شده بدون پرداخت هزینه‌های دادرسی در دعاوی مربوطه اقدام نماید.

تبصره «۱» - اشخاص ذی‌نفع که قبلاً به اعتراض آنان در مراجع ذی‌صلاح اداری و قضایی رسیدگی نشده باشد می‌توانند ظرف مدت پنج سال پس از تصویب این قانون پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون نسبت به اجرای مقررات اعتراض و آن را در دبیرخانه هیئت موضوع ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۶۷/۶/۲۹ شهرستان مربوطه ثبت نمایند و پس از انقضای مهلت مذکور در این ماده، چنانچه ذی‌نفع، حکم قانونی مبنی بر احراز مالکیت قطعی و نهایی خود (در شعب رسیدگی ویژه‌ای که بدین منظور در مرکز اسوی رئیس قوه قضائیه تعیین و ایجاد می‌شود) دریافت نموده باشد، دولت مکلف است در صورت امکان عین زمین را به وی تحویل داده و یا اگر امکان‌پذیر نباشد و در صورت رضایت مالک، عوض زمین و یا قیمت کارشناسی آن را پرداخت نماید. عکس‌های هوایی سال ۱۳۴۶ نیز جزء مستندات قابل قبول محسوب می‌شود.

۲. ماده (۱۲۱) - آیین‌نامه اجرایی نحوه انتقال و مأموریت کارمندان مشمول این قانون به سایر دستگاه‌های اجرایی و مرخصی بدون حقوق شامل نحوه احتساب سوابق خدمت و نحوه پرداخت حقوق و مزایا و ارتباط سازمانی و سایر موارد مربوط با رعایت مفاد این قانون به پیشنهاد سازمان به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

۳. ماده (۱) - به‌منظور حداکثر استفاده از منابع انرژی و آب کشور و همچنین تهیه و تأمین و انرژی و آب برای انواع مصارف اعم از صنعتی، کشاورزی و روستایی و شهری و حمل‌ونقل، وزارت نیرو برای انجام وظایف اساسی زیر تشکیل می‌شود: ... (ن) انجام تحقیقات لازم درباره مسائل آب و به کار بردن روش‌های جدید علمی و فنی برای بهره‌وری بیشتر و بهتر منابع آب.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
اصلاح تبصره «۳» ماده (۲۱) قانون توزیع عادلانه آب ^۱	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به ذیل تبصره «۳» ماده (۲۱) قانون توزیع عادلانه آب الحاق یابد.	ماده (۴۰) - وزارت نیرو مکلف است ظرف سه ماه از ابلاغ این قانون نسبت به باز تخصیص آب مصرفی رشته فعالیت‌های صنایع و معادن و ابلاغ زمان‌بندی آب جایگزین با اولویت منابع آبی نامتعارف در هماهنگی با وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام نماید. بهای آب تحویلی / برداشتی رشته فعالیت‌های صنایع و معادن از منابع آبی در پایان زمان‌بندی ابلاغ شده معادل متوسط بهای تمام شده طرح‌های اجرایی جایگزین تأمین و براساس آخرین فهرست بهای ابلاغی در محدوده استقرار صنایع تعیین می‌گردد. در پایان زمان‌بندی ابلاغ شده وزارت نیرو مجاز است صد در صد (۱۰۰) بهای آب را از این صنایع و معادن دریافت نماید. شهرک‌ها و نواحی صنعتی و صنایع و معادن مشمول این ماده در دریافت تسهیلات و مزایده استفاده از پساب در اولویت می‌باشند. کلیه منابع حاصله به حساب درآمد شرکت مدیریت منابع آب ایران نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و ماهانه و متناسب با وصول درآمد تا سقف مصوب در بودجه سالانه شرکت با تأیید رئیس مجمع عمومی (وزیر نیرو) صرف احداث و تکمیل طرح‌های اولویت‌دار تأمین و انتقال آب از جمله پایدارسازی تأمین آب شرب، بهره‌برداری، مرمت و بازسازی تاسیسات برق آبی، آبرسانی به روستاها با اولویت مناطق محروم، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام منابع آب، جلوگیری از آلودگی منابع آبی، اجرای طرح‌های احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی و آبرسانی به شهرک‌ها و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی هزینه می‌شود. دستور العمل نحوه محاسبه بهای تمام‌شده و نحوه مصرف توسط وزارت نیرو و هماهنگی سازمان برنامه‌بودجه کشور تهیه و ابلاغ می‌گردد.
اصلاح قوانین ناظر بر لزوم پرداخت هزینه دادرسی (مواد (۵۳)، (۵۴) و (۵۲۹)) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱ با اصلاحات بعدی آن ^۲ و مواد (۵۵۹) تا (۵۶۵) قانون آیین دادرسی کیفری ^۳	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به عنوان تبصره به ماده (۶) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست ^۴ الحاق یابد.	ماده (۴۱) - در راستای حفاظت از محیط زیست کشور و حفظ انقال کشور، سازمان محیط زیست کشور از پرداخت هزینه دادرسی دعاوی معاف می‌باشد.

۱. ماده (۲۱) - تخصیص و اجازه بهره‌برداری از منابع عمومی آب برای مصارف شرب، کشاورزی، صنعت و سایر موارد منحصرأباً وزارت نیرو است.

... تبصره «۳» - تقسیم و توزیع آب بخش‌های صنعتی در داخل محدوده‌های صنعتی، با بخش صنعتی ذی‌ربط خواهد بود.

۲. طبق بند «۱» ماده (۵۳) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱ با اصلاحات بعدی آن، «در صورتی که به دادخواست و پیوست‌های آن برابر قانون تمبر الصاق نشده یا هزینه یاد شده تأدیه نشده باشد»، «دادخواست توسط دفتر دادگاه پذیرفته می‌شود، لکن برای به جریان افتادن آن باید به شرح مواد آتی تکمیل شود». طبق ماده (۵۴) (قانون مزبور)، «مدیر دفتر دادگاه ظرف دو روز نقایص دادخواست را به‌طور کتبی و مفصل به خواهان اطلاع داده و از تاریخ ابلاغ به مدت ده روز به او مهلت می‌دهد تا نقایص را رفع نماید. چنانچه در مهلت مقرر اقدام به رفع نقص ننماید، دادخواست به‌موجب قراری که مدیر دفتر و در غیبت مشارالیه، جانشین او صادر می‌کند، رد می‌گردد. این قرار به خواهان ابلاغ می‌شود».

پیشتر و براساس قانون لغو شده ماده (۶۹۰) قانون آیین دادرسی مدنی مصوب سال ۱۳۱۸، «دولت و همچنین دادستان از تأدیه هزینه دادرسی معاف» بودند. ماده (۵۲۹) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱، ماده (۶۹۰) مزبور را لغو کرد. با لغو حکم مزبور و سکوت قانون مصوب ۱۳۷۹ در این خصوص، محاکم دچار تشتت شدند تا اینکه رأی وحدت رویه شماره ۶۵۲ مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۸ هیئت عمومی دیوان عالی کشور، به‌صراحت حکم به نسخ ماده (۶۹۰) مزبور داد.

۳. ماده (۵۵۹) - شاکی باید هزینه شکایت کیفری را برابر قانون در هنگام طرح شکایت تأدیه کند. ...

۴. ماده (۶) - سازمان علاوه بر وظایف و اختیاراتی که در قانون شکار و صید برای سازمان شکاربانی و نظارت بر صید مقرر بوده دارای وظایف و اختیارات زیر است: ...

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
اصلاح قوانین ناظر بر اداره دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی شهریه بگیر از قبیل مصوبه جلسه ۵۱۴ مورخ ۱۳۸۲/۱/۱۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان «تفویض تصویب آیین‌نامه مالی و معاملاتی دانشگاه آزاد اسلامی و سایر مؤسسات آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی به هیئت امنای آنان»	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به عنوان تبصره به ماده (۶۶) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران الحاق یابد.	ماده (۴۲) - در راستای اجرای ماده (۶۶) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی شهریه بگیر مجاز نیستند به دلیل عدم پرداخت هزینه شهریه از ثبت نام شرکت در امتحانات و یا ارائه مدرک تحصیلی به مشمولان این ماده خودداری نمایند.
اصلاح ماده (۸) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی ^۱	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده با اصلاحات عبارتی به عنوان اصلاحیه ماده (۸) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی لحاظ شود. نظر به در جریان بودن لایحه اهداف، وظایف و اختیارات وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به شماره ثبت ۸۸۸ می‌توان با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده را در آن لایحه گنجانده.	ماده (۴۳) - با هدف حمایت از اقتصاد گردشگری، صنایع دستی و میراث فرهنگی، نام صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستباف و احیا و بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی فرهنگی به صندوق توسعه گردشگری تغییر می‌یابد. اصلاحات اساسنامه جدید بر پایه مأموریت محوله، توسط وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی (مسئول) و سازمان برنامه و بودجه کشور ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.
اصلاح ماده (۱۲۶) قانون امور گمرکی (مستظهر به ماده (۲۳) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور) ^۲	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به قانون مقررات صادرات و واردات الحاق یابد.	ماده (۴۴) - اخذ هرگونه تعرفه و عوارض صادراتی و الزام به پیمان‌سپاری ارزی و تعهد بازگشت ارز حاصل از صادرات در خصوص صادرات صنایع دستی (به استثنای فرش) به جز میزان ارزش مواد اولیه مصرف شده ممنوع است.

۱. ماده (۸) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی: «به منظور حمایت، توسعه و ترویج صنایع دستی و تشویق و تکریم هنرمندان، پیشکسوتان و فعالان بخش صنایع دستی و فرش دستباف، عنوان «صندوق احیا و بهره‌برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی» (موجود) به «صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستباف و احیا و بهره‌برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی» اصلاح می‌گردد. منابع صندوق از محل بخشی از تسهیلات صندوق کارآفرینی امید (مهرام رضا (ع)) و کمک‌های بخش دولتی و غیردولتی و درآمدهای حاصل از فعالیت‌های صندوق پس از درج در بودجه سنواتی و گردش خزانه تأمین می‌شود. همچنین دولت (سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری) می‌تواند سی درصد (۳۰) از درآمدهای سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری را به جهت تقویت منابع این صندوق اختصاص دهد. اساسنامه صندوق ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون با پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

۲. ماده (۲۳) -

الف) هرگونه وضع مالیات یا عوارض برای صادرات کالاهای مجاز و غیریارانه‌ای و جلوگیری از صادرات هرگونه کالا به منظور تنظیم بازار داخلی ممنوع است و صدور کلیه کالاهای خدمات به جز موارد زیر مجاز می‌باشد: ...

ت) هرگونه تخفیف و بخشودگی عوارض شهرداری‌ها توسط دولت ممنوع است.

این ماده جایگزین ماده (۱۲۶) قانون امور گمرکی می‌شود.

۳. ماده (۱۳) - کلیه کالاهای صادراتی کشور (به استثنای نفت خام و فرآورده‌های پایین دستی آن که تابع مقررات خاص خود است) از هرگونه تعهد یا پیمان ارزی معاف می‌باشند.

۴. ماده (۱۲) - بند «خ» ماده (۲) قانون حذف و یک ماده به عنوان ماده (۲ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود: ... تبصره «۶» - کلیه صادرکنندگان کالا به خارج از کشور موظفند ارز مندرج در پروانه گمرکی یا معادل ارزی آن به سایر ارزها را به بانک مرکزی بفرشند و یا با تأیید بانک مرکزی نسبت به فروش آن به سایر اشخاص اقدام یا جهت تأمین ارز واردات کالای خود یا بازپرداخت بدهی تسهیلات ارزی استفاده نمایند. متخلف علاوه بر الزام به ایفای تعهد موضوع تخلف، به جریمه نقدی معادل یک پنجم موضوع تخلف و دو یا چند مورد از محرومیت‌های موضوع ماده (۶۹) این قانون محکوم می‌شود. در صورت عدم ایفای تعهد ظرف سه ماه از زمان ابلاغ حکم قطعی، معادل ارزش تعهد براساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی در زمان صدور حکم، به جریمه نقدی

قوانین جاری متأثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
اصلاح ماده (۶۶) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران ^۱		ماده (۴۵) - ماده (۶۶) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران به شرح زیر اصلاح می‌گردد: ماده (۶۶) - بنیاد شهید و امور ایثارگران موظف است تا صد درصد (۱۰۰) هزینه شهریه یک مقطع تحصیلی کلیه دانشجویان شاهد و ایثارگر شامل همسر و فرزندان شهدا و آزادگان و همسر و فرزندان آنها که در مؤسسات آموزش عالی شبانه دولتی دانشگاه آزاد اسلامی و هر مؤسسه و دانشگاه آموزش عالی شهریه‌گیر مورد تأیید وزارت علوم تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که از طریق آزمون سراسری پذیرفته می‌شوند را تأمین و پرداخت نماید. استفاده از تسهیلات این ماده برای جانبازان آزادگان و فرزندان شهدا تا دو مقطع تحصیلی مجاز است. ۱- تعیین شرایط بهره‌مندی از شهریه دانشجویی مشتمل بر رشته‌های تحصیلی، نوع دانشگاه، حداکثر سن، مجاز معدل و سنوات تحصیلی و میزان بهره‌مندی از شهریه موضوع این ماده، به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد بنیاد شهید و امور ایثارگران و با همکاری وزارتخانه‌های علوم تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. ۲- این حکم در سقف اعتبارات تخصیص یافته از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور قابل اجرا می‌باشد.

مرتب‌افزوده می‌شود. تخلف موضوع این تبصره صرفاً در مواردی که ارزش موضوع تخلف بیشتر از سه میلیون (۳/۰۰۰/۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها باشد، می‌تواند با تحقق شرایط مربوط، مشمول عناوین سازمان یافته و حرفه‌ای موضوع این قانون قرار گیرد. در صورتی که عدم رفع تعهد موضوع این تبصره و تبصره‌های «۵» و «۷» با تشخیص مرجع رسیدگی به علت قوه قاهره (حادثه خارجی غیر قابل پیش‌بینی و غیر قابل دفع) باشد، محکومیت موضوع این تبصره‌ها اعمال نمی‌شود.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره شامل مواردی از قبیل مهلت رفع تعهد که بیش از یک سال نیست و شرایط تمدید آن تا حداکثر سه ماه، موارد مشمول معافیت تا سقف سی هزار (۳۰/۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها در سال و معافیت کالای موضوع ماده (۶۵) قانون امور گمرکی، میزان تعهد که کمتر از شصت درصد (۶۰) ارزش ارزی صادرات نیست، اولویت‌بندی و نحوه انتخاب یک یا ترکیبی از روش‌های رفع تعهد و تعیین سامانه‌های اجرایی این تبصره، توسط بانک مرکزی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و ظرف یک ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. در هر صورت، برخورداری از کلیه معافیت‌های مالیاتی برای درآمدهای حاصل از صادرات و هرگونه جایزه و مشوق‌های صادراتی به تناسب میزان ایفای تعهد موضوع این تبصره است.

اعمال محدودیت‌های موضوع این تبصره تا ابتدای سال بعد از زمانی که ارزش سالانه صادرات غیرنفتی طبق اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت، به بیش از یک ممیز هشت دهم (۱/۸) برابر ارزش سالانه واردات کشور برسد، قابل اجراست.

۱. ماده (۶۶) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران مصوب سال ۱۳۹۱: «بنیاد موظف است نسبت به تأمین و پرداخت صد درصد (۱۰۰) هزینه شهریه کلیه دانشجویان شاهد (همسر و فرزندان شهدا)، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵) و بالاتر و همسر و فرزندان آنها و آزادگان و همسر و فرزندان آنان را که در مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی غیردولتی، پیام‌نور، شبانه دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و هر مؤسسه و دانشگاه آموزش عالی شهریه‌گیر مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مشغول تحصیل می‌باشند، اقدام نماید. تبصره - تعیین رشته‌های تحصیلی مورد نیاز، نوع، میزان و شرایط پرداخت هزینه شهریه دانشجویی به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط بنیاد و با همکاری وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید».

قوانین جاری مرتبط ^۱	قوانین جاری متأثر	احکام لایحه الحاق (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران الحاق یابد.		ماده (۴۶) - در اجرای اصل یکصد و سی و چهارم (۱۳۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اختلافات میان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که ذیل قوه مجریه می‌باشند در دولت حل و فصل می‌شود. بر این اساس: ۱- پرداخت هر گونه وجه از هر محل تحت عناوین مختلف هزینه دادرسی، هزینه کارشناسی و حق الوکاله و مشابه آن برای طرح اختلافات دستگاه‌های اجرایی یاد شده علیه یکدیگر در مراجع قضائی ممنوع است و متخلف به مجازات مقرر برای تصرف غیر قانونی در اموال دولتی محکوم می‌شود. مواردی به تشخیص دولت امکان حل اختلاف در دولت وجود نداشته باشد از شمول این بند مستثناست. ۲- چنانچه دستگاه‌های اجرایی به هر دلیلی از اجرای رأی مالی مرجع حل اختلاف موضوع این ماده خودداری کنند، سازمان برنامه و بودجه کشور مطابق رأی مرجع مذکور که حداکثر هجده ماه از تاریخ ابلاغ آن گذشته باشد، مکلف است به درخواست معاونت حقوقی رئیس‌جمهور از اعتبارات بودجه سنواتی دستگاه مربوط مبلغ مورد حکم را کسر و به اعتبارات دستگاه اجرایی ذی‌نفع اضافه کند. در مورد آن دسته از شرکت‌های دولتی یا مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت یا نهادهای عمومی غیر دولتی و یا بانک‌ها (که فاقد ردیف در بودجه سنواتی بوده و یا فاقد حساب‌های متمرکز هستند)، اجرای رأی مرجع حل اختلاف از محل حساب‌های متعلق به آنها بر عهده خزانه‌داری کل کشور یا بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. ۳- بالاترین مقام دستگاه اجرایی که توسط مرجع حل اختلاف موضوع این ماده به رفع تصرف و تحویل اراضی و یا املاک و اقدام قانونی لازم جهت تغییر اسناد ملزم شود مکلف است ظرف سه ماه نسبت به اجرای رأی اقدام نماید. با درخواست معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، وزارت امور اقتصادی و دارایی به نمایندگی دولت و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، مکلف به اجرای رأی و اصلاح اسناد مربوط هستند. پرداخت هر گونه هزینه برای تعمیرات اساسی، آب و برق، تجهیز و نگهداری و سایر موارد از محل منابع یا اعتبارات از جمله منابع داخلی شرکت‌های دولتی برای دستگاهی که بر این اساس حکم به رفع تصرف یا تغییر سند آن داده شده ممنوع است. عدم اجرای تصمیم در حکم تصرف غیر قانونی در اموال دولتی و عمومی است. معاونت حقوقی رئیس‌جمهور موظف است از طریق وزارت امور اقتصادی و دارایی (به عنوان امین اموال دولت) نسبت به اجرای تصمیم و تحویل و تحول املاک مورد نظر اقدام نماید. مستنکف از بندهای فوق جهت تعیین مجازات به هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری مربوط معرفی می‌شود. در صورتی که مستنکف مدیر کل ادارات و مقامات بالاتر تا سطح وزرا و هم‌تراز آنان که مشمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری هستند، باشند رسیدگی به موضوع در صلاحیت هیئت رسیدگی به تخلفات اداری نهاد ریاست جمهوری موضوع بند «ه» ماده (۲) قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور است. ۴- دستگاه‌های اجرایی موضوع این ماده نمی‌توانند در قراردادهای فی‌مابین مرجع حل اختلاف دیگری تعیین نمایند. هر گونه شرط خلاف این ماده در قراردادها و توافقنامه‌ها باطل است. ۵- دعاوی کیفری و بین‌المللی از شمول مقررات این ماده خارج است. آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط معاونت حقوقی رئیس‌جمهور و با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
اصلاح قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی ^۱	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده با اصلاحات عبارتی، به‌عنوان اصلاحیه قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی، درج شود.	ماده (۴۷) - دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مکلفند در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اوراق لازم‌الاجرای ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع قضائی که علیه آنها صادر شده است قبل از اتمام مهلت مقرر در قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی - مصوب ۱۳۶۵ - نسبت به پرداخت یا پیش‌بینی اعتبار در بودجه سنواتی خود با رعایت مهلت قانونی مذکور اقدام نمایند و چنانچه به هر دلیل در مهلت مقرر از اجرای حکم خودداری کنند، مرجع قضائی یا ثبتی یاد شده باید نسبت به توقیف حساب بانکی دستگاه اجرایی محکوم علیه و برداشت به میزان محکوم به و پرداخت مستقیم به محکوم له اقدام نماید.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران الحاق یابد.		ماده (۴۸) - در راستای ارتقای کارآمدی واحدهای حقوقی دستگاه‌های اجرایی: ۱ - مسئولان حقوقی دستگاه‌های اجرایی موظفند ضمن دفاع از حقوق دولت گزارش عملکرد خود را علاوه بر ارائه به مسئول دستگاه اجرایی ذی‌ربط برای معاونت حقوقی رئیس‌جمهور نیز ارسال نمایند. ۲ - انتخاب وکیل یا مؤسسه حقوقی توسط دستگاه‌های اجرایی در چارچوب چارچوب ضوابط تعیین شده از سوی معاونت حقوقی رئیس‌جمهور انجام می‌شود. ۳ - کلیه دستگاه‌های اجرایی ذیل قوه مجریه مکلفند پیش از وضع هرگونه مقرره از جمله آیین‌نامه، بخشنامه و دستورالعمل نظر مسئول حقوقی دستگاه ذی‌ربط را اخذ نمایند. مسئولان حقوقی دستگاه‌های اجرایی موظفند بر دعاوی و تدوین انعقاد قراردادهای دستگاه ذی‌ربط نظارت نموده و گزارش عملکرد خود را علاوه بر مسئولان ذی‌ربط دستگاه برای معاونت حقوقی رئیس‌جمهور ارسال نمایند. ۴ - معاونت حقوقی رئیس‌جمهور موظف است نسبت به راه‌اندازی سامانه نظارت بر دعاوی دستگاه‌های اجرایی اقدام نماید و کلیه دستگاه‌ها موظفند اطلاعات مربوط به دعاوی له یا علیه خود را در سامانه مذکور بارگذاری نمایند. عدم بارگذاری اطلاعات یاد شده، حسب مورد توسط بالاترین مقام دستگاه اجرایی و یا مسئول حقوقی مربوط تخلف اداری محسوب شده و مستنکف به مجازات اداری بندهای «د» به بعد ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری محکوم می‌گردد. آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف سه ماه توسط معاونت حقوقی رئیس‌جمهور با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.
اصلاح ماده (۲۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ^۲	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده به‌عنوان ماده (۲۰) مکرر به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت الحاق یابد.	ماده (۴۹) - در اجرای ماده (۱۱۰) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، نیروهای مسلح مکلفند کمک هزینه مسکن کارکنان ساکن در خانه‌های سازمانی را از حقوق ماهانه آنان کسر و به حساب خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف در آمدی مربوط در قانون بودجه سالانه کل کشور واریز کنند و وجوه واریزی را در ردیف‌های نیروهای مسلح برای هزینه‌های تعمیر و نگهداری خانه‌های سازمانی اختصاص دهند.

۱. ماده واحده - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که در آمد و مخارج آنها در بودجه کل کشور منظور می‌گردد، مکلفند وجوه مربوط به محکوم به دولت در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اوراق لازم‌الاجرای ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و یا اجرای دادگاه‌ها و سایر مراجع قانونی را با رعایت مقررات از محل اعتبار مربوط به پرداخت تعهدات بودجه مصوب سال‌های قبل منظور در قانون بودجه کل کشور و در صورت عدم وجود اعتبار و عدم امکان تأمین از محل‌های قانونی دیگر در بودجه سال بعد خود منظور و پرداخت نمایند، اجرای دادگستری و ادارات ثبت اسناد و املاک و سایر مراجع قانونی دیگر مجاز به توقیف اموال منقول و غیر منقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که اعتبار و بودجه لازم را جهت پرداخت محکوم به ندارند تا تصویب و ابلاغ بودجه یکسال و نیم بعد از سال صدور حکم نخواهند بود.

ضمناً دولت از دادن هرگونه تأمین در زمان مذکور معاف می‌باشد. چنانچه ثابت شود وزارتخانه‌ها و مؤسسات یاد شده با وجود تأمین اعتبار از پرداخت محکوم به استنکاف نموده‌اند، مسئولین مستنکف و متخلف توسط محاکم صالحه به یکسال انفصال از خدمات دولتی محکوم خواهند شد و چنانچه متخلف به وسیله استنکاف سبب وارد شدن خسارت بر محکوم له شده باشد، ضامن خسارت وارده می‌باشد.

۲. ماده (۲۰) (اصلاحی ۱۳۸۸/۰۲/۰۱) - به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود با موافقت وزارت کشور و وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح حسب مورد به منظور فراهم نمودن امتیازات ویژه برای پرسنلی که به سبب شغل سازمانی در مناطق مرزی کشور شامل پاسگاه‌های مرزی و ساحلی، پست‌های کنترل مرزهای زمینی و دریایی، مرزبانان و جانشین آنها، حوزه‌های مرزی و ساحلی، مترجمین و مدیران حوزه‌ها و مناطق مرزی و پرسنلی که در جزایر خدمت می‌کنند از پرداخت اجازه خانه‌های سازمانی که در این مناطق در اختیار آنان قرار می‌دهد معاف نمایند.

۳. ماده (۱۱۰) - دولت مکلف است هر سال در بودجه سنواتی، کمک هزینه مسکن کارکنان نیروهای مسلح (نظامی و انتظامی) ساکن در خانه‌های سازمانی را پس از کسر از دریافتی آنان به حساب مخصوصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند و معادل وجوه واریز شده به حساب ردیف‌های بودجه‌ای نیروهای مسلح را برای تأمین هزینه‌های تعمیر و نگهداری خانه‌های سازمانی در طول اجرای این قانون پیش‌بینی و واریز نماید.

قوانین جاری مرتبط ^۱	قوانین جاری متأثر	احکام لایحه الحاق (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده با اصلاحات عبارتی، به‌عنوان تبصره «۲» به ماده (۸) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی الحاق یابد.	اصلاح ماده (۸) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی ^۱	ماده (۵۰) - در اجرای ماده (۸) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات و الحاقات بعدی، تخلفات و جریمه‌های رانندگی بر اساس اعلام پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران از طریق پیامک به مالکان خودروها اعلام می‌شود.
	تکرار ماده (۵) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۳۹۰/۵/۱۴	ماده (۵۱) - خزانه‌داری کل کشور موظف است سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور از محل ماده (۲۳) اصلاحی قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی - مصوب ۱۳۹۰ - را هر ماه به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند. وزارت کشور موظف است جرایم وصولی هر استان را میان شهرداری‌ها و دهیاری‌های همان استان و بر اساس شاخص جمعیت توزیع و حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به حساب آنان واریز نماید.

۱. ماده (۸) - هرگاه ظرف مهلت چهار ماه از تاریخ ابلاغ قبض جریمه متخلف جریمه مربوطه را پرداخت ننماید، از سوی راهنمایی و رانندگی اخطاریه کتبی با مهلت یک‌ماهه مبنی بر پرداخت جریمه به وی ابلاغ می‌گردد. در صورت پایان مهلت و عدم پرداخت، ضمن ضبط گواهینامه، پلاک وسیله نقلیه تا زمان پرداخت جریمه در سامانه راهنمایی و رانندگی توقیف خواهد شد. تبصره - در صورتی که مبلغ جریمه خودرویی به ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برسد راهنمایی و رانندگی موظف است مراتب را به مالک خودرو اعلام و چنانچه ظرف مهلت یک‌ماه از تاریخ ابلاغ، مالک خودرو نسبت به پرداخت جریمه یا اعتراض به واحد مندرج در ماده (۵) این قانون اقدام ننماید، راهنمایی و رانندگی مکلف به توقیف خودرو تا پرداخت جریمه می‌باشد. در صورت اعتراض، واحد مزبور موظف است در خصوص این موارد ظرف یک هفته تعیین تکلیف نماید.

۲. ماده (۵) - خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل ماده (۲۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی، هر ماه سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور را به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور نزد خزانه‌داری کل کشور و سهم سایر ذی‌نفعان را به حساب درآمد عمومی واریز کند. وزارت کشور موظف است جرایم وصولی هر استان را میان شهرداری‌ها و دهیاری‌های همان استان و بر اساس شاخص جمعیت، توزیع و حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به حساب آنان واریز نماید.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
	پیشنهادهای می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بندهای «۱» و «۴»، بندهای «۲»، «۳» و «۵» (در حدود ایجاد تکلیف برای قوه قضائیه) این ماده با اصلاحات عبارتی، به قانون مسئولیت قوه قضائیه مصوب سال ۱۳۶۶ الحاق یابد. پیشنهادهای می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بندهای ذیل این ماده (در حدود ایجاد تکلیف برای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور)، با اصلاحات عبارتی، به قانون ثبت اسناد و املاک، الحاق یابد: بند «۲» به ماده (۱۱۸) مکرر قانون مزبور بند «۳» به ماده (۶۹) مکرر قانون مزبور بند «۵» به ماده (۸) مکرر ۱ قانون مزبور بند «۶» به ماده (۸) مکرر ۲ قانون مزبور پیشنهادهای می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بند «۳» این ماده (در حدود ایجاد تکلیف برای فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران)، با اصلاحات عبارتی، به عنوان تبصره «۴» به بند «۱۲» ماده (۴) قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران الحاق یابد. پیشنهادهای می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بند «۳» این ماده (در حدود ایجاد تکلیف برای شرکت‌های بیمه)، با اصلاحات عبارتی، به عنوان ماده (۶) مکرر به قانون اداره امور شرکت‌های بیمه مصوب سال ۱۳۶۷ الحاق یابد. پیشنهادهای می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد بند «۳» این ماده (در حدود ایجاد تکلیف برای شرکت‌های خودروسازی)، با اصلاحات عبارتی، به قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان خودرو مصوب سال ۱۳۸۶ الحاق یابد.	ماده (۵۲) - در راستای کاهش هزینه‌های قوه قضائیه از طریق ارتقای بهره‌وری، پیشگیری از وقوع جرائم و دعاوی و الکترونیکی کردن فرایندها: ۱- قوه قضائیه مکلف است مزایده‌های شعب اجرای احکام دوایر اجراییه ثبت و تصفیه امور ورشکستگی را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برگزار کند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است امکان برگزاری مزایده‌های مذکور را در این سامانه فراهم سازد. ۲- قوه قضائیه و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلفند امکان پرداخت کلیه مبالغ از سوی اشخاص از قبیل، خواهان، خوانده، شاکی، مشتکی‌عنه، متقاضی اجرا در شعب اجرای احکام و دوایر اجرایی ثبت، متعهد، متعهد له و واریز هر نوع مبلغ به حساب، خواهان محکوم له، شاکی، وثیقه‌گذار و کارشناس از قبیل استرداد هزینه دادرسی را به صورت الکترونیکی و بدون نیاز به هرگونه مراجعه حضوری فراهم نمایند. ۳- قوه قضائیه، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، شرکت‌های بیمه و شرکت‌های خودروسازی مکلفند با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور دسترسی (سکو) پلتفرم‌های بخش خصوصی به اطلاعات و خدمات (سرویس) لازم برای ارائه سوابق و اطلاعات خود را از قبیل مالک رسمی و سابقه تصادفات را به خریدار و مشروط به رضایت مالک فراهم نمایند. ۴- قوه قضائیه موظف است اخذ امضا از هر یک از خدمت‌گیرندگان از دفاتر اسناد رسمی، دفاتر ازدواج و طلاق، ادارات ثبت اسناد و املاک، مرکز ملی مالکیت معنوی و اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری را منوط به اخذ تصدیق الکترونیکی از طریق ارسال شناسه (کد) به شماره تلفن همراه اعلامی شخص در سامانه ثنا و ثبت آن در سامانه‌های مربوط نماید. ۵- قوه قضائیه و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مجازند کلیه امور فاقد ماهیت قضائی که امکان انجام آنها از طریق برون‌سپاری به بخش خصوصی وجود دارد از قبیل ثبت الکترونیکی دادخواست و شکوائیه و ایجاد یا اصلاح سامانه‌های الکترونیکی مورد استفاده در فرایند دادرسی و اجرای احکام را با رعایت ملاحظات محرمانگی و حفظ حریم خصوصی اشخاص برون‌سپاری کنند. قوه قضائیه موظف است در دستورالعملی که ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد امور قابل واگذاری به بخش خصوصی و سازوکار آن را مشخص کند. ۶- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است ظرف سه ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون امکان بازداشت و رفع بازداشت برخط و آنی کلیه املاک دارای سند حدنگاری (کاداستر) را برای مراجع ذیصلاح از قبیل محاکم دادگستری، دوایر اجرای ثبت و سازمان امور مالیاتی کشور فراهم نماید.
	پیشنهادهای می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده، با اصلاحات عبارتی، به عنوان ماده (۱۱) مکرر به قانون جهش تولید مسکن مصوب سال ۱۴۰۰ الحاق یابد.	ماده (۵۳) - به وزارت راه و شهرسازی اجازه داده می‌شود حسب ضرورت زمین‌ها و املاک در اختیار سازمان ملی زمین و مسکن در حریم و محدوده هر یک از شهرها را به موضوع بازآفرینی بافت‌های فرسوده و حاشیه‌های شهرها اختصاص دهد.
	پیشنهادهای می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده، با اصلاحات عبارتی، به عنوان تبصره «۴» مکرر به قانون احداث پروژه‌های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک‌ها و سایر منابع مالی و پولی کشور مصوب سال ۱۳۶۶ با اصلاحات بعدی آن، الحاق یابد.	ماده (۵۴) - وزارت راه و شهرسازی مجاز است از طریق مشارکت سرمایه‌گذاران بخش غیردولتی، اخذ عوارض در کلیه آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها را به صورت الکترونیکی عملیاتی نماید. همچنین وزارت راه و شهرسازی مکلف است در تعیین نرخ عوارض جاده‌ای به صورت پلکانی به نحوی عمل نماید که حقوق کاربرانی که به موقع نسبت به پرداخت عوارض اقدام می‌نمایند رعایت و انگیزه لازم برای پرداخت به موقع عوارض حفظ شود.

قوانین جاری مرتبط ^۱	قوانین جاری متأثر	احکام لایحه الحاقی (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده (در حدود ایجاد تکلیف برای فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران)، با اصلاحات عبارتی، به‌عنوان تبصره «۵» به بند «۲» ماده (۴) قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران الحاق یابد.	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده (در حدود ایجاد تکلیف برای شرکت‌های بیمه)، با اصلاحات عبارتی، به‌عنوان ماده (۶) مکرر ۲ به قانون اداره امور شرکت‌های بیمه مصوب سال ۱۳۶۷ الحاق یابد.	ماده (۵۵) - فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران و شرکت‌های بیمه‌گر به‌منظور حمایت از الکترونیکی کردن آراء ادهای کشور، موظف به اخذ مفاصاحساب بدهی‌های ناشی از عوارض آراء ادهی از متقاضیان تعویض پلاک خودرو و خدمات بیمه شخص ثالث می‌باشند. منابع حاصله برای استهلاک اصل و سود سرمایه‌گذاری صورت گرفته در محور جاده‌ای که تردد در آن صورت گرفته است صرف خواهد شد.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده (در خصوص وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی)، با اصلاحات عبارتی، به‌عنوان تبصره ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی و در خصوص سایر دستگاه‌های اجرایی به‌عنوان ماده (۱۱۴) مکرر به قانون محاسبات عمومی کشور الحاق یابد.	اصلاح ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور ^۱ از حیث عدم استثنای موارد مصرح در ماده (۱۱۵) و عدم نیاز به طی تشریفات مقرر در ماده مزبور جهت فروش	ماده (۵۶) - به‌منظور افزایش بهره‌وری دستگاه‌های اجرایی و افزایش رضایت‌مندی ارباب‌رجوع، به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود براساس ضوابط و استانداردهای موضوع ماده (۳۹) قانون مدیریت خدمات کشوری، در اجرای ماده (۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) با تهاثر یا فروش اموال غیر منقول خود نسبت به تجمیع ساختمان‌های پراکنده خود در تهران استان‌ها و شهرستانها اقدام کنند. آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (مسئول)، سازمان برنامه‌بودجه کشور و سازمان اداری و استخدامی کشور ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده، به ذیل تبصره ماده (۶) قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه‌های تسهیلات بانکی و تسریع در اجرای طرح‌های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی بانک‌ها الحاق یابد.	اصلاح تبصره ماده (۶) قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه‌های طرح و تسریع در اجرای طرح‌های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی بانک‌ها ^۲	ماده (۵۷) - تعیین اعضای هیئت‌مدیره و مدیرعامل بانک‌های توسعه‌ای مسکن و صنعت و معدن با پیشنهاد وزیر راه و شهرسازی و صنعت معدن و تجارت و تصویب مجمع عمومی این بانک‌ها و مدور حکم توسط رئیس مجمع عمومی بانک‌های مذکور و در قالب مقررات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام می‌گردد.

۱. ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶: «فروش اموال غیر منقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که مازاد بر نیاز تشخیص داده شود به استثنای اموال غیر منقول مشروحه زیر:

۱- اموال غیر منقولی که از نفایس ملی باشد.
۲- تأسیسات و استحکامات نظامی و کارخانجات اسلحه و مهمات‌سازی.
۳- آثار و بناهای تاریخی.
۴- اموال غیر منقول که در رابطه با مصالح و منافع ملی در تصرف دولت باشد که فروش آنها ممنوع می‌باشد.
بنابه پیشنهاد وزیر مربوط با تصویب هیئت وزیران و با رعایت سایر مقررات مربوط مجاز می‌باشد وجوه حاصل از فروش این قبیل اموال باید به حساب درآمد عمومی کشور واریز شود.
تبصره «۱» - در مورد مؤسسات دولتی که زیر نظر هیچ‌یک از وزارتخانه‌ها نیستند و به‌طور مستقل اداره می‌شوند پیشنهاد فروش اموال غیر منقول مربوط در اجرای این ماده از طرف بالاترین مقام اجرایی مؤسسات مذکور به عمل خواهد آمد.
تبصره «۲» - فروش اموال غیر منقول شرکت‌های دولتی به‌جز اموال غیر منقول مستثنا شده در این ماده با تصویب مجمع عمومی آنها مجاز می‌باشد.
۲. تبصره ماده (۶) قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه‌های طرح و تسریع در اجرای طرح‌های تولیدی مصوب سال ۱۳۸۶: «وزیر امور اقتصادی و دارایی به‌عنوان نماینده سهام دولت در بانک‌ها خواهد بود. انتخاب عضو یا اعضای هیئت‌مدیره و همچنین مدیرعامل بانک‌ها با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب مجمع عمومی بانک‌ها و با حکم وی خواهد بود».

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
حکم این ماده با تغییرات جزئی در ماده (۱۳) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق مصوب ۱۴۰۱^۱ آمده است و نیازی به تکرار آن نیست. حکم بند «۱» این ماده در خصوص الگوی مصرف برق و گاز، اصلاح مواد (۱۰) و (۱۸) (تبصره) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی با اصلاحات بعدی آن^۲ است. حکم بند «۱» این ماده در خصوص الگوی مصرف بهینه برق، اصلاح ماده (۶) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق مصوب ۱۴۰۱^۳ است. حکم بند «۲» این ماده در خصوص هوشمندسازی مصرف و نصب شمارشگرهای هوشمند برق، اصلاح ماده (۱۸) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق مصوب ۱۴۰۱^۴ و اصلاح ماده (۴۷) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی^۵ است.		ماده (۵۸) - شرکت‌های تولید نیروی برق حرارتی دولتی و شرکت‌های برق منطقه‌ای مکلفند منابع تعیین شده در بودجه مصوب سالانه خود را پس از گردش خزانه به ترتیب به شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی و شرکت توانیر بابت رد دیون و یا سرمایه‌گذاری (احداث) در توسعه نیروگاه حرارتی و توسعه شبکه دولتی برق کشور به منظور افزایش بازدهی پرداخت کنند. ۱- در راستای کاهش ناترازی تولید و مصرف حامل‌های انرژی، الگوی مصرف بهینه گاز و برق برای اقلیم‌های مختلف کشور بر اساس مساحت (متر مربع) زیربنای ساختمان در چارچوب استانداردهای معیار مصرف انرژی ساختمان‌ها دو ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه‌های نفت، نیرو و سازمان برنامه و بودجه کشور و سازمان ملی استاندارد ایران تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ۲- شرکت ملی گاز ایران و شرکت توانیر موظفند از طریق بخش غیردولتی (با اولویت شرکت‌های کارور (اپراتور) مجازی) نسبت به هوشمندسازی مصرف، برقراری ارتباط و شناسایی و وصول مطالبات مشترکان با اولویت مشترکان عمده پر مصرف و همچنین نصب شمارشگرهای هوشمند اقدام و هزینه مربوط را به صورت اقساطی از مشترکین دریافت نمایند.

۱. ماده (۱۳) - شرکت‌های تولید برق حرارتی دولتی و شرکت‌های برق منطقه‌ای مکلفند منابع تعیین شده در بودجه مصوب سالانه خود را پس از گردش خزانه به ترتیب به شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی و شرکت مادر تخصصی توانیر بابت رد دیون یا سرمایه‌گذاری در توسعه، اصلاح و بهینه‌سازی نیروگاه حرارتی و شبکه برق کشور با رعایت بندهای «الف»، «ج» و «د» سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی پرداخت کنند.
۲. ماده (۱۰) - وزارتخانه‌های نفت و نیرو در چارچوب قانون بودجه سالانه و قانون هدفمند کردن یارانه‌ها موظفند با همکاری وزارتخانه‌های مرتبط و مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و توجه به شرایط اقلیمی، فرهنگ و عادات مصرفی، تکنولوژی مورد استفاده در بخش‌های معدن و کشاورزی الگوی مصرف ماهانه حامل‌های انرژی را برای بخش‌های خانگی، تجاری، عمومی و مصرف ویژه انرژی صنایع (از جمله صنایع نفت و نیرو)، معادن، صنایع معدنی، کشاورزی و پمپاژ آب را تعیین کرده و به تصویب هیئت وزیران برسانند.
- تبصره - یارانه در نظر گرفته شده برای مصارف داخل الگو در چارچوب قانون هدفمند کردن یارانه‌ها از محل نرخ تبعیضی مشترکین خارج از الگو جبران می‌شود.
- تبصره ماده (۱۸) - الگوی مصرف برق و گاز طبیعی به‌ازای هر مترمربع ساختمان به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های نفت، نیرو و راه و شهرسازی به تصویب شورای عالی انرژی می‌رسد. مصارف برق و گاز طبیعی مازاد بر الگوی مصرف مشمول حداکثر صددرصد (۱۰۰) افزایش قیمت خواهد شد. وجوه اضافی اخذ شده به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و براساس قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و قانون بودجه سالانه و به ترتیب مقرر در ماده (۷۳) این قانون هزینه می‌شود.
۳. ماده (۶) - الگوی مصرف ماهانه برق خانگی متناسب با شرایط اقلیمی، معادل سطحی از مصرف تعریف می‌شود که هفتاد و پنج درصد (۷۵) مشترکان خانگی آن اقلیم در دوره مشابه سال قبل کمتر از آن مصرف کرده‌اند. وزارت نیرو مکلف است ظرف یک ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، اعمال تعرفه مخفف به مصارف خانگی را در قالب الگوی افزایشی - پلکانی (آی. بی. تی) برای مشترکان خانگی با مصرف پایین‌تر از الگوی مصرف، محدود کند و به مصارف بالاتر از الگو، یارانه اختصاص ندهد.
- تعرفه برق مشترکان خانگی با مصرف بالاتر از الگوی مصوب، برای میزان مصارف کمتر از الگو، مازاد بر آن تا یک‌ونیم (۵/۱) برابر، مازاد بر آن تا دو و نیم (۲/۵) برابر و میزان مصارف بیش از دو و نیم (۲/۵) برابر به ترتیب با ضریب نیم (۰/۵)، یک و نیم (۱/۵)، دو و نیم (۲/۵) و پنج (۵) برابر هزینه تأمین برق (متوسط نرخ قراردادهای خرید تضمینی برق از نیروگاه‌های حرارتی در سه سال قبل به علاوه هزینه انتقال برق و هزینه سوخت با تعرفه نیروگاهی) محاسبه و دریافت می‌شود.
۴. ماده (۱۸) - وزارت نیرو مکلف است از طریق شرکت مادر تخصصی توانیر و شرکت‌های ذی‌ربط با نصب تجهیزات هوشمند ساخت داخل از جمله شمارشگر (کنتور) های هوشمند و با رعایت ملاحظات پدافندی و رایانیک (سایبری) در بستر تبادل داده امن، اقدام به هوشمندسازی شبکه توزیع (رؤیت پذیری و نظارت (کنترل) پذیری) با اولویت پست‌های توزیع، مشترکان پر مصرف با بیش از دو برابر الگوی مصرف و سپس سایر مشترکان کند. منابع لازم برای اجرای این ماده از محل منابع موضوع مواد (۳) و (۶) این قانون تأمین می‌شود.
۵. ماده (۴۷) - به منظور مدیریت تولید و مصرف برق، گاز و آب در کشور، وزارتخانه‌های نیرو و نفت حسب مورد موظفند:
 ۱. دستورالعمل فنی همسان طراحی، ساخت، تأمین، نصب و بهره‌برداری زیرساخت و تجهیزات اندازه‌گیری و کنترل شبکه هوشمند را تعیین، ابلاغ و اجرا نمایند.
 ۲. برای همه متقاضیان جدید اشتراک، فقط کنتورهای هوشمند مجهز به سیستم قرائت و کنترل هوشمند بار و امکانات فناوری اطلاعاتی روزآمد را نصب نمایند.
 ۳. حداکثر ظرف مدت پنج سال کنتورهای همه مشترکین موجود با اولویت مشترکین پرمصرف و همچنین شبکه‌های توزیع و انتقال را با کنتورها، زیرساخت و تجهیزات مجهز به سامانه قرائت و کنترل هوشمند بار و فناوری اطلاعاتی روزآمد جایگزین نمایند.
 - تبصره - سامانه‌های قرائت، کنترل و فناوری اطلاعات برق، گاز و آب به صورت هماهنگ و یکپارچه طراحی، اجرا و بهره‌برداری خواهد شد.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
–	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده، به ذیل ماده (۶۷) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی ^۱ الحاق یابد.	ماده (۵۹) – به دولت اجازه داده می‌شود تا سقف پنج درصد (۵) از منابع حاصل از کاهش مصرف گاز و برق ناشی از پخش برنامه‌های فرهنگ‌سازی توسط سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و سایر رسانه‌ها به تشخیص شرکت ملی گاز و شرکت توانیر در قالب عقد قرارداد به این سازمان پرداخت گردد.
اصلاح قانون استقلال شرکت‌های توزیع نیروی برق در استان‌ها مصوب ۱۳۸۴ با اصلاحات بعدی آن ^۳		ماده (۶۰) – به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به اصلاح ساختار شرکت‌های برق ^۲ اقدام نماید. اساسنامه این شرکت‌ها به پیشنهاد وزیر نیرو و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.
اصلاح بند «ج» ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها ^۴ اصلاح ماده (۳) قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق ^۵		ماده (۶۱) – برق دریافتی نیروگاه‌های اتمی و تجدیدپذیر در مقابل برق دریافتی این واحدها از سایر نیروگاه‌ها در هر نقطه‌ای از کشور، مشمول هزینه انتقال نخواهد شد.

۱. ماده (۶۷) – وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، سازمان تبلیغات اسلامی و شهرداری‌ها موظفند با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و نفت در برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی و تبلیغاتی، اشاعه فرهنگ مصرف منطقی انرژی و اصلاح رفتار و الگوی مصرف را ملحوظ نمایند.
۲. تبصره – پخش آگهی‌های تبلیغاتی در مورد تجهیزات انرژی بر از شبکه‌های مختلف سازمان صداوسیما منوط به رعایت معیارها و مشخصات فنی انرژی‌بری موضوع ماده (۱۱) این قانون است.
۳. با توجه به سوابق موجود در قوانین از جمله بند «ل» تبصره «۱۵» قانون بودجه ۱۴۰۱ کل کشور مبتنی بر اینکه «به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به اصلاح ساختار اداری شرکت‌های توزیع برق استان‌ها اقدام نماید. اساسنامه این شرکت‌ها به پیشنهاد وزیر نیرو و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد». به نظر می‌رسد که منظور از شرکت‌های برق، شرکت‌های توزیع برق استان‌ها است (گزارش مسلسل ۱۸۷۱۰، ص ۵).
۴. ماده واحده – وزارت نیرو مکلف است ظرف مدت دو ماه از تاریخ تصویب این قانون و بدون توسعه سازمانی نسبت به اصلاح اساسنامه شرکت‌های توزیع نیروی برق اقدام و پیشنهاد لازم برای اصلاح اساسنامه شرکت‌های برق منطقه‌ای را به هیئت وزیران ارائه نماید، به نحوی که:
 - ۱- (منسوخه ۱۳۸۵/۳/۲۸) – تعداد شرکت‌های برق منطقه‌ای از ۱۶ شرکت موجود به حداکثر ۹ شرکت تقلیل یابد.
 - ۲- شرکت‌های توزیع نیروی برق استان‌ها با اختیارات کافی برای ایجاد، نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات توزیع نیروی برق در حوزه فعالیت خود به صورت غیردولتی عمل کنند.
 - ۳- شرکت‌های توزیع نیروی برق استان‌ها در چارچوب سیاست‌ها، برنامه‌ها، استانداردها و مقررات مصوب وزارت نیرو از جمله مقررات ناظر به اطمینان از پرداخت بهای برق و به عنوان شرکت‌های زیرمجموعه شرکت مادر تخصصی تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر) اداره شوند و از نظر مدیریتی، اداری، مالی و منابع انسانی از شرکت‌های برق منطقه‌ای مستقل باشند.
 - ۴- شرکت‌های توزیع نیروی برق استان‌ها انرژی برق را در سطح ولتاژ فشار متوسط و طبق مقررات بازار برق ایران خریداری و به مشترکین خود به فروش برسانند.
۵. میانگین قیمت فروش داخلی برق به گونه‌ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد.
- تبصره – قیمت تمام شده برق، مجموع هزینه‌های تبدیل انرژی، انتقال و توزیع و هزینه سوخت با بازده حداقل سی و هشت درصد (۳۸) نیروگاه‌های کشور و رعایت استانداردها محاسبه می‌شود و هر ساله حداقل یک درصد (۱) به بازده نیروگاه‌های کشور افزوده شود به طوری که تا پنج سال از زمان اجرای این قانون به بازده چهل و پنج درصد (۴۵) برسد و همچنین تلفات شبکه‌های انتقال و توزیع تا پایان برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به چهارده درصد (۱۴) کاهش یابد.
- دولت مکلف است با تشکیل کارگروهی مرکب از کارشناسان دولتی و غیردولتی نسبت به رتبه‌بندی تولیدکنندگان برق از نظر بازده و توزیع کنندگان آن از نظر میزان تلفات، اقدام نموده و سیاست‌های تشویقی و حمایتی مناسب را اتخاذ نماید.
۵. ماده (۳) – متوسط بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی (به جز استخراج رزمارزها) معادل متوسط نرخ قراردادهای تبدیل انرژی (ای. سی. ای) با توجه به بهای سوخت مصرفی نیروگاه‌ها و هزینه انتقال، تعیین و دریافت می‌شود.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده، به قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور الحاق یابد.	ماده (۶۲) - ۱- در اجرای بند «ث» ماده (۷۴) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به اجرای برنامه نظام ارجاع و پزشک خانواده و با استفاده از تمامی ظرفیت‌های موجود در کشور (اعم از دولتی و غیردولتی) اقدام نماید. ۲- در مواردی که به دلیل بروز شرایط اضطراری نظیر حوادث قهری، قطعی اینترنت، قطعی برق و اختلال در زیرساخت‌های ارتباطی امکان ثبت و پردازش نسخه الکترونیک وجود ندارد، نسخه‌نویسی می‌تواند به صورت کاغذی و با درج شماره (کد) ملی بیمار در قالب دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی انجام گردد. اسناد تولید شده در این قالب به عنوان اسناد هزینه خرید را به‌رودی توسط کلیه سازمان‌های بیمه‌گر پایه و تکمیلی قابل پرداخت است. ۳- به منظور ایجاد زیرساخت و سازوکار مورد نیاز نظام نوسازی چرخه تجویز تا مصرف دارو و ارائه خدمات سلامت در بستر الکترونیک (کلیه خدمات بهداشتی درمانی دارویی و تشخیصی)، پس از استقرار کامل طرح نسخه الکترونیک حداکثر هفت ماه پس از ابلاغ قانون صرفاً سامانه‌های ارائه‌دهنده خدمات سلامت مورد تأیید آزمایشگاه‌های ارزیابی نرم‌افزار وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و دارای گواهی‌نامه تطابق با استانداردهای پرونده الکترونیک سلامت مجاز به فعالیت می‌باشند. بنابر این کلیه شرکت‌ها و صندوق‌های بیمه پایه و تکمیلی درمان اعم از دولتی و غیردولتی و نیز دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری از جمله سازمان بیمه سلامت، سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح، سازمان تأمین اجتماعی و سایر سازمان‌های بیمه‌گر تا حداکثر زمان مشخص شده در این بند می‌توانند از سامانه‌های مستقل و اختصاصی خود جهت خرید خدمات سلامت به صورت الکترونیکی استفاده نمایند. شورای عالی بیمه سلامت ایران مکلف است بر حسن اجرای این بند نظارت نموده و به صورت ماهانه گزارش پیشرفت را به کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارائه نماید.
	اصلاح بند «الف» ماده (۹) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور ^۱ اصلاح قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری و تعدیل کارانه‌های پرستاری ^۲	ماده (۶۳) - شورای عالی بیمه سلامت کشور مکلف است نسبت به تعیین تعرفه بسته خدمات مراقبت‌های پرستاری بر اساس بند «الف» ماده (۹) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، مطابق سرانه بیمه خدمات درمانی اقدام نماید. سازمان‌های بیمه‌گر مکلفند همانند سایر تعرفه‌های خدمات تشخیصی درمانی ابلاغی نسبت به پرداخت صورتحساب‌های ارسالی مراکز تشخیصی درمانی و بیمارستان‌ها اقدام نمایند.
	اصلاح ماده (۴) قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب سال ۱۳۷۳ ^۳	ماده (۶۴) - سازمان بیمه سلامت ایران مکلف است در فروردین ماه هر سال با استفاده از پایگاه رفاه ایرانیان افراد فاقد بیمه پایه از سه دهک پایین درآمدی را شناسایی و تحت پوشش بیمه رایگان قرار دهد. همچنین این سازمان مکلف است سایر افراد متقاضی را در صورت تأیید بر اساس آزمون وسیع (با استفاده از پایگاه رفاه ایرانیان) تحت پوشش بیمه رایگان قرار دهد.

۱. بند «الف» ماده (۹) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۶: «شورای عالی بیمه سلامت کشور مکلف است هر ساله قبل از تصویب بودجه سال بعد در هیئت وزیران نسبت به بازنگری ارزش نسبی و تعیین تعرفه خدمات سلامت برای کلیه ارائه‌دهندگان خدمات بهداشت، درمان و تشخیص در کشور اعم از دولتی و غیردولتی و خصوصی با رعایت اصل تعادل منابع و مصارف و قیمت واقعی در جهت تقویت رفتارهای مناسب بهداشتی، درمانی و مبنای محاسباتی واحد و یکسان با حق فنی واقعی یکسان برای بخش دولتی و غیردولتی در شرایط رقابتی و براساس بند «۸» ماده (۱) و مواد (۸) و (۹) قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب ۱۳۷۳/۸/۳ اقدام و مراتب را پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور، قبل از پایان هر سال برای سال بعد جهت تصویب به هیئت وزیران ارائه کند.

این بند به عنوان یک ماده بعد از ماده (۲) قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب ۱۳۷۳/۸/۳ الحاق می‌گردد.

۲. ماده واحده (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی براساس بند «۱۵» ماده (۱) قانون تشکیلات وزارت مزبور موظف است استاندارد بسته‌های خدمات تشخیصی، درمانی کادر پرستاری (موضوع ماده (۱۶) قانون ایجاد سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۰/۹/۱۱) کلیه مراکز بهداشتی درمانی کشور را تعیین نموده و به استناد مواد (۸) و (۹) قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب ۱۳۷۳/۸/۳، با هماهنگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در چارچوب سرانه مصوب، تعرفه سالانه خدمات فوق را پیشنهاد نماید تا پس از تأیید شورای عالی بیمه خدمات درمانی به تصویب هیئت وزیران برسد.

۳. ماده (۴) - دولت موظف است شرایط لازم را برای تحت پوشش قرار دادن تمام گروه‌ها و افراد جامعه که متقاضی بیمه خدمات درمانی هستند، فراهم نماید. پوشش و تعمیم بیمه خدمات درمانی برای کلیه گروه‌های مشمول این قانون حداکثر ظرف پنج سال پس از تصویب این قانون با اولویت نیازمندان و روستاییان طبق موازین این انجام خواهد شد.

قوانین جاری مرتبط ^۱	قوانین جاری متأثر	احکام لایحه الحاق (۳)
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده، به قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور الحاق یابد.		ماده (۶۵) - ۱ - به منظور رعایت عدالت در سلامت گسترش نظام ارجاع و کاهش سهم پرداخت بیمه‌شدگان، کلیه ارائه‌دهندگان خدمات شامل مراکز و حرف پزشکی و پیراپزشکی اعم از دولتی، عمومی و خصوصی ملزم به عقد قرارداد با بیمه‌های درمانی پایه می‌باشند. کلیه دستگاه‌های مجوز دهنده ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند صدور و تمدید مجوزهای مربوط به حرف و مراکز پزشکی را منوط به عقد قرارداد با بیمه‌های پایه درمانی نمایند. ۲ - بیمه‌های درمانی مکلف به پرداخت مطالبات مراکز و حرف طرف قرارداد ظرف یک ماه از زمان دریافت اسناد و مدارک می‌باشند. ۳ - با توجه به اجرای بند «الف» ماده (۷۰) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و آیین‌نامه اجرایی بیمه پایه اجباری سلامت و ارزیابی و تسع مصوب هیئت وزیران مبنی بر پوشش بیمه‌ای همگانی، کلیه خدمات درمانی و دارویی توسط مراکز درمانی فقط به افراد دارای بیمه پایه، ارائه شده و ارائه خدمات به افراد فاقد بیمه درمانی ممنوع می‌گردد. ۴ - اتباع خارجی نیازمند به دریافت خدمات درمانی می‌بایست از طریق یکی از سازمان‌های بیمه‌گر پایه خدمات بیمه‌ای دریافت نمایند به همین منظور سازمان‌های بیمه‌گر پایه موظفند ظرف یک ماه از ابلاغ این قانون دستور العمل صدور بیمه درمانی پایه برای اتباع خارجی را تدوین و اعلان نمایند. ۵ - سازمان بیمه سلامت موظف است که شرایط لازم جهت اجرای بیمه همگانی برای کلیه افراد جامعه را با تسهیل فرایندهای ثبت نام از قبیل ایجاد ابزارهای الکترونیک جهت صدور بیمه نامه فراهم نماید. ۶ - ارائه بسته خدمات بیمه پایه برای کلیه اقشار که بر اساس آزمون وسع در دهک‌های اول تا سوم قرار می‌گیرند به صورت رایگان خواهد بود. ۷ - در راستای اجرای بند «الف» ماده (۷۴) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، کلیه شرکت‌ها و سازمان‌های بیمه‌گر پایه و تکمیلی درمان اعم از دولتی و غیردولتی مکلفند با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، درگاه پرونده الکترونیک بیمار و پزشک را (مبتنی بر نسخ الکترونیک بیمه‌ای) ظرف سه ماه از ابلاغ این قانون عملیاتی نموده و در اختیار ارائه‌دهندگان خدمت و بیمه‌شدگان قرار دهند. ۸ - دسترسی مورد نیاز به اطلاعات پرونده الکترونیک سلامت برای بیمار (نمایشگر پرونده) و همچنین امکان دسترسی به سوابق بیمار برای پزشک معالج تا زمان ابلاغ دستور العمل توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر عهده بیمه‌های درمانی خواهد بود.
پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد صدر این ماده، به فصل چهارم قانون محاسبات عمومی کشور الحاق یابد. پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد ذیل این ماده، به ماده (۲) قانون دیوان محاسبات کشور الحاق یابد.		ماده (۶۶) - دستگاه‌های اجرایی مشمول، مکلف به شناسایی کامل درآمدها، هزینه‌ها، دارایی‌ها و بدهی‌های خود بر اساس استانداردها و نظام حسابداری بخش عمومی می‌باشند. دیوان محاسبات کشور موظف به حسابرسی صورت‌های مالی موضوع بند «۱» ماده (۲۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در اجرای ماده (۲) قانون دیوان محاسبات کشور - مصوب ۱۳۹۱ - با اصلاحات و الحاقات بعدی است.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده، به قانون برخی احکام مربوط به اصلاح ساختار بودجه کل کشور الحاق یابد.	ماده (۶۷) - به منظور هوشمندسازی ایجاد شفافیت و امکان رصد گردش وجوه، دولت موظف است با محوریت سازمان برنامه و بودجه کشور و همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط نسبت به ایجاد نظام یکپارچه مدیریت مالی در بخش عمومی به عنوان یکی از طرح‌های دولت هوشمند اقدام نماید. در این نظام اعتبارات تخصیص یافته در قالب اعتبار الکترونیک به دستگاه اجرایی ابلاغ می‌شود تا به پشتوانه آن فرایند الکترونیکی انجام هزینه کرد توزیع اعتبار و پرداخت به ذی‌نفعان نهایی انجام شود. رعایت محرمانگی برای نیروهای مسلح و سازمان انرژی اتمی ایران و دستگاه‌های امنیتی، کارکنان رسته سیاسی وزارت امور خارجه و همچنین نیروهای موضوع ماده (۳) قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور، الزامی است. آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات شورای اجرایی فناوری اطلاعات تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. کلیه رؤسای دستگاه‌های اجرایی بخش عمومی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و همچنین مدیران مالی / ذی‌حسابان موظف به انجام تمامی اقدامات از جمله ثبت اسناد مثبت و برخط تراکنش‌ها و اطلاعات ذی‌نفعان نهایی مطابق با آیین‌نامه اجرایی مذکور در سامانه‌های مربوط هستند.
اصلاح مواد (۱۱)، (۳۹) و (۴۱)، قانون محاسبات عمومی کشور ^۱ از حیث توسعه اشخاص مشمول		ماده (۶۸) - کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از جمله دستگاه‌ها و شرکت‌های مستلزم ذکر یا تصریح نام مانند شرکت‌های اصلی و تابع وزارت نفت به‌جز سازمان‌های توسعه‌ای به تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلفند کلیه حساب‌های فرعی خود را مسدود نموده و تمام حساب‌های ریالی خود (درآمدی و هزینه‌ای) را صرفاً از طریق خزانه‌داری کل کشور و نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح کنند. دستگاه‌های یاد شده موظفند کلیه دریافت‌ها و پرداخت‌های خود را فقط از طریق حساب‌های افتتاح شده نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام دهند. نگهداری هرگونه حساب توسط دستگاه‌های یاد شده در بانکی غیر از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی است. نهاد‌های عمومی غیردولتی در رابطه با آن بخش از منابع خود که از محل منابع عمومی یا کمک‌های مردمی تأمین می‌شود مشمول حکم این ماده می‌شوند. عدم اجرای این حکم در خصوص دستگاه‌هایی که مستقیماً زیر نظر مقام معظم رهبری اداره می‌شوند منوط به اذن معظم له است.

۱. ماده (۱۱) - دریافت‌های دولت عبارت است از کلیه وجوهی که تحت عنوان درآمد عمومی و درآمد اختصاصی و درآمد شرکت‌های دولتی و سایر منابع تأمین اعتبار و سپرده‌ها و هدایا به استثنای هدایایی که برای مصارف خاصی اهدا می‌گردد و مانند اینها و سایر وجوهی که به موجب قانون باید در حساب‌های خزانه‌داری کل متمرکز شود.

ماده (۳۹) - وجوهی که از محل درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار منظور در بودجه کل کشور وصول می‌شود و همچنین درآمدهای شرکت‌های دولتی به استثنای بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و شرکت‌های بیمه باید به حساب‌های خزانه که در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می‌گردد، تحویل شود.

خزانه مکلف است ترتیب لازم را بدهد که شرکت‌های دولتی بتوانند در حدود بودجه مصوب از وجوه خود استفاده نمایند. ...

ماده (۴۱) - وجوهی که به وسیله وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی (به استثنای بانک‌ها و شرکت‌های بیمه و مؤسسات اعتباری) به عنوان سپرده و یا وجه‌الضمان و یا وثیقه و یا نظائر آنها دریافت می‌گردد باید به حساب‌های مخصوصی که از طرف خزانه در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا شعب سایر بانک‌های دولتی که از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نمایندگی داشته باشند افتتاح می‌گردد، واریز شود. وجوه واریز شده به حساب‌های مذکور که بدون حق برداشت خواهد بود باید در آخر هر ماه به حساب مخصوص تمرکز وجوه سپرده در خزانه منتقل شود.

قوانین جاری متاثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
بخش ۲ «غایر ماده (۲۹) قانون بر نامه ششم توسعه از حیث توسعه اشخاص مشمول» بخش ۴ «غایر ماده (۲۹) قانون بر نامه ششم توسعه از حیث اشخاص مشمول»	پیشنهاد می‌شود با رعایت آیین نامه داخلی مجلس، مفاد این ماده، با اصلاحات عبارتی جهت تناسب با ادبیات قانون مدیریت خدمات کشوری، به قانون مدیریت خدمات کشوری یا قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، الحاق یابد.	ماده (۶۹) ۱- به منظور ساماندهی نیروی انسانی و کارکنان دولت و ایجاد انضباط مالی، پرداخت هرگونه حقوق و مزایای مستمر و غیر مستمر به تمامی کارکنان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون بر نامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از جمله کلیه شرکت‌های دولتی که نام آنها در پیوست شماره (۳) این قانون ذکر شده است شامل شرکت‌های دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است صرفاً بر اساس اطلاعات ثبت شده در سامانه یکپارچه نظام اداری (سینا) پس از تأیید سازمان بر نامه بودجه کشور از طریق وزارت امور اقتصادی و دارایی خزانه‌داری کل کشور و به‌دفعه نهایی (موضوع سامانه یکپارچه مدیریت مالی در بخش عمومی) انجام می‌گیرد. الف) درج اطلاعات در سامانه یکپارچه نظام اداری (سینا) هیچ‌گونه حقی برای استخدام و به‌کارگیری اشخاص ایجاد نمی‌کند. نحوه بارگذاری اطلاعات موضوع این جزء بر اساس ابلاغ مشترک سازمان اداری و استخدامی کشور سازمان بر نامه بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی انجام می‌شود. ب) عدم ثبت اطلاعات بر ای دستگاه‌هایی که مستقیماً زیر نظر مقام معظم رهبری اداره می‌شوند، منوط به اخذ معظم له است. پ) مجلس شورای اسلامی مکلف است تمام پرداخت‌های مستمر و غیر مستمر کارکنان، نمایندگان و مدیران مجلس را برای نظارت عموم مردم به‌طور شفاف و ماهانه در سامانه سازمان اداری و استخدامی کشور قرار داده و از طریق پرداخت به‌دفعه نهایی پرداخت نماید. ۲- تمام شرکت‌های دولتی شرکت‌های وابسته و تابع دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، شهرداری‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و آن دسته از شرکت‌هایی که دولت نهاد عمومی یا نهاد انقلابی در آنها سهام دار عمده نبوده، اما انتخاب اکثریت اعضای هیئت مدیره یا مدیر عامل بر اساس نظر دولت، نهاد عمومی یا نهاد انقلابی انجام می‌شود مکلفند: الف) آمار نیروی انسانی خود را در پایگاه اطلاعات کارکنان نظام اداری (سینا) به‌صورت ماهانه ثبت و به‌روزرسانی نمایند. ب) اطلاعات حقوق و مزایای تمامی کارکنان خود را به‌صورت ماهانه در سامانه «ثبت حقوق و مزایا» مستقر در سازمان اداری و استخدامی کشور تکمیل نمایند. پ) نظامات پرداخت و جبران خدمت خود را حداکثر تا پایان خردادماه ۱۴۰۲ به تأیید شورای حقوق و دستمزد برسانند. ۳- ذی‌حساب، مدیر امور مالی و بالاترین مقام اجرایی، مسئول اجرای این موضوع است و در صورت استنکاف از اجرای این حکم پرداخت مزایای مستمر و غیر مستمر به اشخاص مذکور ممنوع است. ۴- چگونگی ثبت اطلاعات نیروی انسانی موضوع جزء «الف» این بند در خصوص وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و شرکت‌های صنایع نظامی، نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات، حفاظت اطلاعات قوه قضائیه، سازمان انرژی اتمی ایران و شرکت‌های آن و دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی نیروهای ماده (۳) قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور و کارکنان رسته صوبایی وزارت امور خارجه، بر اساس ساز و کار اجرایی تعیین شده در شیوه‌نامه‌های مستقلی که حداکثر تا دو ماه پس از ابلاغ این قانون توسط سازمان‌های بر نامه بودجه کشور و اداری و استخدامی کشور با همکاری دستگاه‌های اجرایی مذکور تدوین می‌شود، تعیین می‌گردد. ۵- دستگاه‌های اجرایی مکلفند با هماهنگی سازمان اداری و استخدامی کشور در اجرای اصل (۱۲۶) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور تحقق شفافیت و نظم بخشی در فرآیندهای اداری اقدامات لازم را برای صدور یکپارچه احکام کارگزینی نیروی انسانی شاغل خود، در بستر سامانه یکپارچه نظام اداری (سینا) به عمل آورند.

۱. ماده (۲۹) - دولت مکلف است طی سال اول اجرای قانون بر نامه نسبت به راه‌اندازی سامانه ثبت حقوق و مزایا اقدام کند و امکان جمع کلیه پرداخت‌ها به مقامات، رؤسا، مدیران کلیه دستگاه‌های اجرایی شامل قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و دانشگاه‌ها، شرکت‌های دولتی، مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری دولتی، شرکت‌های بیمه دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی (در مواردی که آن بنیادها و نهادهای بودجه کل کشور استفاده می‌نمایند)، مؤسسات عمومی، بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی، مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان قانون اساسی، بنیادها و مؤسساتی که زیر نظر ولی فقیه اداره می‌شوند و همچنین دستگاه‌ها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند. نظیر وزارت جهاد کشاورزی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و شرکت‌های تابعه آنها، ستاد اجرایی و قرارگاه‌های سازندگی و اشخاص حقوقی وابسته به آنها را فراهم نماید، به‌نحوی که میزان ناخالص پرداختی به هر یک از افراد فوق مشخص شود و امکان دسترسی برای نهادهای نظارتی و عموم مردم فراهم شود. وزارت اطلاعات، نیروهای مسلح و سازمان انرژی اتمی ایران از شمول این حکم مستثنا هستند. اجرای این حکم در خصوص بنگاه‌های اقتصادی متعلق به وزارت اطلاعات، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تنها با مصوبه شورای عالی امنیت ملی مجاز خواهد بود.

دستگاه‌های مشمول این ماده مکلفند حقوق، فوق‌العاده‌ها، هزینه‌ها، کمک‌هزینه‌ها، کارانه، پرداخت‌های غیر ماهانه و مزایای ناخالص پرداختی ماهانه اعم از مستمر و غیر مستمر، نقدی و غیر نقدی (معادل ریالی آن) و سایر مزایا به مقامات، رؤسا، مدیران موضوع این ماده را از هر محل (از جمله اعتبارات خارج از شمول قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱، درآمدهای اختصاصی، اعتبارات متفرقه، اعتبارات کمک‌های رفاهی، اعتبارات بودجه عمومی و منابع عمومی و همچنین اعتبارات موضوع ماده (۲۱۷) قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات و الحاقات بعدی مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳، تبصره «۱» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده، مواد (۱۶۰) تا (۱۶۲) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ و با اعتبارات خاص ناشی از واگذاری و فروش شرکت‌ها در سازمان خصوصی‌سازی، اعتبارات مربوط به ردیف‌های کمک به اشخاص حقیقی و حقوقی و سایر درآمدها و موارد مشابه)، منحصر آدر فیش حقوقی منعکس و پس از ثبت در سامانه فوق، پرداخت کنند، به‌نحوی که میزان هر گونه ناخالص پرداختی ماهانه به هر یک از افراد مذکور بلافاصله در سامانه اطلاعاتی هر دستگاه مشخص باشد.

قوانین جاری متأثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
اصلاح ماده (۳۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ^۱ اصلاح ماده (۱)، بند «الف» ماده (۲۵)، بند «۱» ماده (۵۳) و بند «الف» ماده (۶۵) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور ^۲ اصلاح تبصره ماده (۳۲) قانون مدیریت خدمات کشوری ^۳ اصلاح بند «ب» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه ^۴ اصلاح ماده (۱۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری و تبصره «۵» آن ^۵ اصلاح ماده (۱۰) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت ^۶ اصلاح ماده (۱۰) قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ^۷ اصلاح ماده (۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ^۸ اصلاح بند (الف) ماده (۱۸) قانون پولی و بانکی کشور ^۹ اصلاح بند «ث» ماده (۸) اساسنامه صندوق بازنشستگی کشور ^{۱۰} اصلاح مصوبات جلسات ۸۱۷ مورخ ۱۳۹۸/۳/۷، ۷۵۱ مورخ ۱۳۹۳/۶/۱۱، ۷۰۰ مورخ ۱۳۹۰/۸/۱۷ و ۶۸۷ مورخ ۱۳۹۰/۲/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص استخدامی سازمان سنجش آموزش کشور، ستاد مرکزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان غذا و دارو، سازمان انتقال خون ایران، بنیاد ملی نخبگان، دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ^{۱۱} اصلاح ماده (۸) اساسنامه مرکز ملی فضای مجازی مصوب ۱۳۹۱/۴/۳۱ شورای عالی فضای مجازی	اصلاح ماده (۳۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ^۱ اصلاح ماده (۱)، بند «الف» ماده (۲۵)، بند «۱» ماده (۵۳) و بند «الف» ماده (۶۵) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور ^۲ اصلاح تبصره ماده (۳۲) قانون مدیریت خدمات کشوری ^۳ اصلاح بند «ب» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه ^۴ اصلاح ماده (۱۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری و تبصره «۵» آن ^۵ اصلاح ماده (۱۰) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت ^۶ اصلاح ماده (۱۰) قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ^۷ اصلاح ماده (۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ^۸ اصلاح بند (الف) ماده (۱۸) قانون پولی و بانکی کشور ^۹ اصلاح بند «ث» ماده (۸) اساسنامه صندوق بازنشستگی کشور ^{۱۰} اصلاح مصوبات جلسات ۸۱۷ مورخ ۱۳۹۸/۳/۷، ۷۵۱ مورخ ۱۳۹۳/۶/۱۱، ۷۰۰ مورخ ۱۳۹۰/۸/۱۷ و ۶۸۷ مورخ ۱۳۹۰/۲/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص استخدامی سازمان سنجش آموزش کشور، ستاد مرکزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان غذا و دارو، سازمان انتقال خون ایران، بنیاد ملی نخبگان، دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ^{۱۱} اصلاح ماده (۸) اساسنامه مرکز ملی فضای مجازی مصوب ۱۳۹۱/۴/۳۱ شورای عالی فضای مجازی	ماده (۷۰) – تمام اختیارات دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از جمله کلیه دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است و دستگاه‌های اجرایی که دارای مقررات خاص اداری و استخدامی می‌باشند در خصوص استخدام و نیروی انسانی موقوف‌الاجرا می‌شود. هر گونه استخدام نیروی انسانی در تمام دستگاه‌های فوق‌الذکر در کارگروه مشترک سازمان برنامه‌بودجه کشور و سازمان اداری و استخدامی کشور مطرح و مجوز استخدام تنها با امضای مشترک رؤسای دو سازمان مذکور صادر می‌گردد. همچنین استخدام نیروی انسانی برای وزارت اطلاعات با تأیید و تأمین اعتبار از سوی سازمان برنامه‌بودجه کشور خواهد بود.

۱. ماده (۳۲) - مقررات مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی سازمان انرژی اتمی ایران و شرکت‌های تابع و دستگاه‌های وابسته در بخش فعالیت‌های تخصصی بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی کشور، قانون برگزاری مناقصات، قانون مدیریت خدمات کشوری و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها و سایر قوانین و مقررات عمومی مجری خواهد بود. مصادیق امور تخصصی و غیر تخصصی و مقررات یاد شده حاکم بر امور تخصصی بنابه پیشنهاد سازمان مذکور و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. اجرای مقررات مذکور در سقف اعتبارات مصوب مجاز است.
۲. ماده (۱) - دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستان‌ها و پارک‌های علم و فناوری که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند، بدون رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی به‌ویژه قانون محاسبات عمومی کشور، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها فقط در چارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی مصوب هیئت‌امنا که حسب مورد به تأیید وزیران علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در مورد فرهنگستان‌ها به تأیید رئیس‌جمهور و در مورد دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی وابسته به نیروهای مسلح به تأیید رئیس ستاد کل نیروهای مسلح می‌رسد، عمل می‌کنند.
- تبصره «۱» - اعتبارات اختصاص یافته از منابع عمومی دولت به این مراکز و مؤسسات، کمک تلقی و بعد از پرداخت، به هزینه قطعی منظور می‌شود و بر اساس بودجه تفصیلی مصوب هیئت‌امنا و با مسئولیت آنها قابل هزینه است.
- تبصره «۲» - هرگونه استخدام جدید از محل منابع عمومی و توسعه تشکیلات اداری منوط به تأیید وزیران علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حسب مورد) و سازمان اداری و استخدامی کشور است.
- تبصره «۳» - هیئت‌امنا بر اساس ماده (۱۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ نمی‌تواند علاوه بر آنچه که از محل منابع عمومی و درآمدهای اختصاصی برای دانشگاه‌ها و مراکز مزبور پادار می‌شود تعهد جدیدی برای سال تصمیم‌گیری و سال‌های بعد مصوب کند.
- تبصره «۴» - صندوق‌های رفاه دانشجویان مشمول این ماده و تبصره‌های آن می‌شوند.
- تبصره «۵» - هرگونه اصلاح ساختار و مقررات مالی، اداری، معاملاتی، استخدامی و تشکیلاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و همچنین فرهنگستان‌های تخصصی فقط مشمول این ماده و تبصره‌های آن است.
- تبصره «۶» - دولت موظف است برای مشارکت انجمن‌های علمی، نخبگان و دانشمندان کشور در همایش‌ها و مجامع علمی و پژوهشی بین‌المللی و برتر جهان و بهره‌گیری از توانمندی‌های دانشمندان و نخبگان ایران در جهان و فراهم کردن فرصت‌های مطالعاتی مناسب در داخل و خارج کشور ساز و کار لازم را ایجاد نماید.
- تبصره «۷» - به‌منظور گسترش و ارتقای کیفیت و اثربخشی آموزش عالی و مهارت آموزی، دولت موظف است نسبت به تحقق موارد زیر اقدام کند:
 - ۱- اعضای هیئت علمی می‌توانند با موافقت هیئت‌امنا همان دانشگاه نسبت به تشکیل مؤسسات و شرکت‌های صد درصد (۱۰۰) خصوصی دانش‌بنیان اقدام و یا در این مؤسسات و شرکت‌ها مشارکت کنند. این مؤسسات و شرکت‌ها برای انعقاد قرارداد پژوهشی مستقیم و یا غیرمستقیم با دستگاه‌های اجرایی، مشمول قانون منع مداخله کارکنان دولت در معاملات دولتی و اصلاحات بعدی آن نیستند.
 - ۲- به دولت اجازه داده می‌شود به‌منظور حمایت از دانشجویان دانشگاه‌های دولتی، آزاد اسلامی، علمی - کاربردی و پیام نور و دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی که دارای مجوز از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، تسهیلات اعتباری در اختیار صندوق رفاه دانشجویان و یا سایر نهادهای ذی‌ربط برای پرداخت و بلندمدت قرض‌الحسنه به دانشجویان قرار دهد.
 - ۳- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مرکز آمار ایران، رشته‌های تحصیلی خود را متناسب با بازار کار تعیین نمایند.
 - ۴- دانشگاه پیام نور مکلف است شصت درصد (۶۰) از درآمدهای حاصل از شهریه دانشجویان هر واحد را برای توسعه همان واحد و مابقی را برای توسعه و تجهیز واحدهای دانشگاهی در مناطق محروم اختصاص دهد.
- بند (الف) ماده (۲۵) - اداره امور بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر اساس قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب ۱۳۵۰/۳/۳۰ و مصوبات شورای عالی بیمه می‌باشد.
- بند «۱» ماده (۵۲) - سازمان هواپیمایی و شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران (مادر تخصصی) و شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی «ره» از نظر اداری، استخدامی، مالی و معاملاتی در چارچوب اساسنامه‌هایی به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و سازمان‌های اداری و استخدامی کشور و برنامه و بودجه کشور که حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب و ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد اداره می‌شوند.
- بند (الف) ماده (۶۵) - مدیران سازمان‌های مناطق آزاد به نمایندگی از طرف دولت، بالاترین مقام منطقه محسوب می‌شوند و کلیه وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های دستگاه‌های اجرایی دولتی مستقر در این مناطق به‌استثنای نهادهای دفاعی و امنیتی به‌عهده آنهاست. سازمان‌های مناطق آزاد منحصراً بر اساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی و اصلاحات بعدی آن و قانون کار اداره می‌شوند.
۳. ماده (۳۲) قانون مدیریت خدمات کشوری: «هریک از کارمندان دستگاه‌های اجرایی، متصدی یکی از پست‌های سازمانی خواهند بود و هرگونه به‌کارگیری افراد و پرداخت حقوق بدون داشتن پست سازمانی مصوب پس از یک سال از ابلاغ این قانون ممنوع است.
- تبصره - دستگاه‌های اجرایی می‌توانند در شرایط خاص با تأیید سازمان تاده درصد (۱۰) پست‌های سازمانی مصوب، بدون تعهد استخدامی و در سقف اعتبارات مصوب افرادی را به‌صورت ساعتی یا کار معین برای حداکثر یک سال به‌کار گیرند.
۴. بند «ب» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه مصوب سال ۱۳۹۶: «به‌کارگیری افراد در قالب قرارداد کار معین (مشخص) یا ساعتی برای اجرای وظایف پست‌های سازمانی، فقط در سقف مقرر در قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ مجاز است. تمدید قراردادهای قبلی بلامانع است.
۵. ماده (۱۱۷) - کلیه دستگاه‌های اجرایی به‌استثنای نهادهای مؤسسات و تشکیلات و سازمان‌هایی که زیر نظر مستقیم مقام معظم رهبری اداره می‌شوند، وزارت اطلاعات، نهادهای عمومی غیردولتی که در تعریف مذکور در ماده (۳) تطبیق دارند، اعضاء هیئت علمی و قضات، دیوان محاسبات، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام و مجلس خبرگان رهبری مشمول مقررات این قانون می‌شوند و در خصوص نیروهای نظامی و انتظامی مطابق نظر مقام معظم رهبری عمل می‌شود.
- تبصره «۵» ماده (۱۱۷) - کارمندان سیاسی و کارمندان شاغل در پست‌های سیاسی وزارت امور خارجه مشمول مقررات تشکیلاتی، استخدامی، مالی و انضباطی وزارت امور خارجه مصوب ۱۳۵۲ می‌باشند و کارمندان غیرسیاسی شاغل در پست‌های پشتیبانی از این قانون تبعیت خواهند نمود.
۶. ماده (۱۰) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت: «نظام‌های اداری و استخدامی و پرداخت حقوق و مزایای آن دسته از کارکنان شرکت‌های تابعه وزارت نفت که در واحدهای عملیاتی و تخصصی شاغل می‌باشند با رویکرد تقویت رقابت‌پذیری و سرعت بخشیدن به بهره‌برداری از میادین مشترک و حفظ نیروی انسانی متخصص تابع آیین‌نامه خاصی است که بدون الزام به رعایت قانون مدیریت خدمات کشوری با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوطه و با پیشنهاد وزارت نفت و تأیید معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور تهیه می‌شود و حداکثر ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب رئیس‌جمهور می‌رسد.
۷. ماده (۱۰) - دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی دارای شخصیت حقوقی مستقل هستند و برابر ضوابط و آیین‌نامه‌های خاص مالی معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی که به تصویب هیئت‌امنا و تأیید وزیر می‌رسد اداره می‌شوند. اختیارات وزارت در امور دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی و حدود تعیین سیاست‌های عمومی اداره آنها، ارزیابی، نظارت و حمایت و پشتیبانی آنها در چارچوب این قانون و مصوبات مراجع ذی‌صلاح خواهد بود.
۸. سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، شرکت شهرک‌های کشاورزی و سازمان توسعه‌ای ذی‌ربط پتروشیمی در وزارت نفت با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی بر اساس قانون تأسیس و اساسنامه خود اداره گردیده و از شمول قوانین مدیریت خدمات کشوری و محاسبات عمومی کشور به‌جز در مواردی که از بودجه عمومی استفاده می‌کنند، مستثنا می‌باشند. تسری قوانین به این سازمان‌ها مستلزم ذکر نام است.
۹. شورای پول و اعتبار به‌منظور مطالعه و اتخاذ تصمیم درباره سیاست کلی بانک مرکزی ایران و نظارت بر امور پولی و بانکی کشور عهده‌دار وظایف زیر است:
 - ۱- رسیدگی و تصویب سازمان و بودجه و مقررات استخدامی و آیین‌نامه‌های داخلی بانک مرکزی ایران.
 - ۲- ...
 ۱۰. اتخاذ تصمیم در مورد آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و سایر آیین‌نامه‌های مورد نیاز صندوق و ارائه پیشنهاد به مراجع قانونی جهت تصویب در صورت لزوم.
 ۱۱. نظر به تصویب این مقررّه توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی، پس از تعیین و تکلیف این موضوع در قانون مصوب مجلس، به دلیل تجاوز از حدود قانونی، از جهت داشتن مشروعیت حقوقی محل تأمل است.

قوانین جاری متأثر	قوانین جاری مرتبط ^۱	احکام لایحه الحاق (۳)
بند «۲» در مقام اصلاح ماده (۱۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری^۱ و سایر قوانین خاص استخدامی بند «۳» در مقام اصلاح قوانین مربوط به بازنشستگی اعم از ماده (۱۰۳) قانون مدیریت خدمات کشوری^۲ و ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی^۳	حکم این ماده به دلیل ارتباط موضوعی با احکام قانون مدیریت خدمات کشوری لازم است در متن قانون مذکور درج شود.	ماده (۷۱) - به منظور بالا بردن بهره‌وری نیروی انسانی و جلوگیری از افزایش اندازه دولت: ۱. دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موظفند نیازمندی نیروی انسانی و فهرست اسامی نیروهای مازاد خود را در سامانه یکپارچه نظام اداری (سینا) ثبت کنند. ۲. سازمان اداری و استخدامی کشور مجاز است نیروهای رسمی، ثابت، پیمانی دستگاه‌های اجرایی را به صورت بین دستگاهی و درون استانی بدون رضایت کارمند جابجایی و منتقل کند. ۳. سنوات خدمت مورد قبول برای بازنشستگی تمام مستخدمین مرد و زن دارای حداقل مدرک کارشناسی معتبر در مشاغل اختصاصی در تمام صندوق‌های بازنشستگی اعم از لشگری و کشوری در صورت اعلام نیاز دستگاه و رضایت مستخدم بدون رعایت شرط سنی به مدت دو سال افزایش می‌یابد.

۱. ماده (۱۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری: «آیین‌نامه اجرایی نحوه انتقال و مأموریت کارمندان مشمول این قانون به سایر دستگاه‌های اجرایی و مرخصی بدون حقوق شامل نحوه احتساب سوابق خدمت و نحوه پرداخت حقوق و مزایا و ارتباط سازمانی و سایر موارد مربوط به رعایت مفاد این قانون به پیشنهاد سازمان به تصویب هیئت وزیران می‌رسد».
۲. ماده (۱۰۳) قانون مدیریت خدمات کشوری: «دستگاه اجرایی با داشتن یکی از شرایط زیر می‌تواند کارمند خود را بازنشسته نماید:
- الف) حداقل سی سال سابقه خدمت برای مشاغل غیر تخصصی و سی و پنج سال برای مشاغل تخصصی با تحصیلات دانشگاهی کارشناسی ارشد و بالاتر با درخواست کارمند برای سنوات بالاتر از ۳۰ سال.
- ب) حداقل شصت سال سن و حداقل بیست و پنج سال سابقه خدمت با بیست و پنج روز حقوق.
- تبصره «۱» - سابقه مذکور در بند «الف» و همچنین شرط سنی مزبور در بند «ب» برای متصدیان مشاغل سخت و زیان‌آور و جانبازان و معلولان تا پنج سال کمتر می‌باشد و شرط سنی برای زنان منظور نمی‌گردد.
- تبصره «۲» - دستگاه‌های اجرایی مکلفند کارمندانی که دارای سی سال سابقه خدمت برای مشاغل غیر تخصصی و شصت سال سن و همچنین کارمندانی که دارای سی و پنج سال سابقه خدمت برای مشاغل تخصصی و شصت و پنج سال سن می‌باشند را رأساً و بدون تقاضای کارمندان بازنشسته نمایند.
- تبصره «۳» - دستگاه‌های اجرایی موظفند کارمندانی را که دارای شصت و پنج سال سن و حداقل بیست و پنج سال سابقه خدمت می‌باشند را بازنشسته کنند. سقف سنی برای متصدیان مشاغل تخصصی هفتاد سال است. کارمندان تخصصی فوق‌الذکر که سابقه خدمت آنها کمتر از بیست و پنج سال است، در صورتی که بیش از بیست سال سابقه خدمت داشته باشند می‌توانند تا رسیدن به بیست و پنج سال سابقه، ادامه خدمت دهند و در غیر این صورت باز خرید می‌شوند».
۳. ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی: «مشمولین این قانون در صورت حائز بودن شرایط زیر حق استفاده از مستمری بازنشستگی را خواهند داشت.
۱. حداقل ده سال حق بیمه مقرر قبل از تاریخ تقاضای بازنشستگی پرداخته باشند.
۲. سن مرد به شصت سال تمام و سن زن به پنجاه و پنج سال تمام رسیده باشد.
- تبصره - در مورد افرادی که قبل از تقاضای بازنشستگی حداقل مدت بیست سال متوالی یا بیست و پنج سال متناوب در مناطق بد آب‌وهوا کار کرده‌اند و یا آنکه به کارهای سخت و مغل سلامتی (زبان آور) اشتغال داشته‌اند، سن بازنشستگی پنجاه و پنج سال تمام خواهد بود.
- کسانی که سی سال تمام کار کرده و حق بیمه مقرر را به سازمان پرداخته باشند در صورت داشتن پنجاه و پنج سال تمام می‌توانند تقاضای مستمری بازنشستگی کنند. مناطق بد آب‌وهوا و کارهای زیان‌آور به موجب آیین‌نامه مربوط مصوب هیئت وزیران تعیین خواهد شد».

قوانینی که احکام لایحه الحاق (۳) منجر به تغییر مفاد آن می‌شود، به شرح ذیل است:

جدول ۲. فهرست قوانین اصلاح شده به موجب لایحه الحاق (۳)

ردیف	شماره ماده لایحه الحاق (۳)	قوانین اصلاح شده به موجب لایحه
۱	۱	قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم
۲	۳	قانون مالیات بر ارزش افزوده
۳	۵	قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور با اصلاحات بعدی آن
۴	۸	قانون اساسنامه شرکت‌های دولتی مشمول واگذاری
۵	۹	قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور
۶	۱۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور
۷	۱۷	قانون مالیات بر ارزش افزوده
۸	۱۹	قانون مالیات‌های مستقیم
۹	۲۳	قانون مالیات‌های مستقیم
۱۰	۲۴	قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱	۲۵	قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۲	۳۲	قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور
۱۳	۳۳	قانون معادن با اصلاحات بعدی
۱۴	۳۴	قانون معادن با اصلاحات بعدی
۱۵	۳۸	قانون هدفمند کردن یارانه‌ها
۱۶	۳۹	قانون مدیریت خدمات کشوری
۱۷	۴۰	قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم
۱۸	۴۱	قانون توزیع عادلانه آب
۱۹	۴۲	قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب
۲۰	۴۳	قانون آیین دادرسی کیفری
۲۱	۴۴	قوانین ناظر بر اداره دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی شهریه‌گیر از قبیل مصوبه جلسه ۵۱۴ مورخ ۱۳۸۲/۱/۱۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان «تفویض تصویب آیین‌نامه مالی و معاملاتی دانشگاه آزاد اسلامی و سایر مؤسسات آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی به هیئت امنای آنان»
۲۲	۴۵	قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی
۲۳	۴۷	قانون امور گمرکی
		قانون مقررات صادرات و واردات
		قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
		قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران
		قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی

ردیف	شماره ماده لایحه الحاق (۳)	قوانین اصلاح شده به موجب لایحه
۲۴	۴۹	قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت
		قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه
۲۵	۵۰	قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی
۲۶	۵۶	قانون محاسبات عمومی کشور
۲۷	۵۷	قانون تسهیل اعطاء تسهیلات بانکی و کاهش هزینه‌های طرح و تسریع در اجرای طرح‌های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی بانک‌ها
۲۸	۵۸	قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق
		قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی با اصلاحات بعدی آن
۲۹	۶۰	قانون استقلال شرکت‌های توزیع نیروی برق در استان‌ها
۳۰	۶۱	قانون هدفمند کردن یارانه‌ها
		قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق
۳۱	۶۳	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور
		قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری و تعدیل کارانه‌های پرستاری
۳۲	۶۴	قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور
۳۳	۶۸	قانون محاسبات عمومی کشور
		قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)
		قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور
		قانون مدیریت خدمات کشوری
		قانون برنامه ششم توسعه
		قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور
۳۴	۷۰	قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت
		قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
		قانون پولی و بانکی کشور
		اساسنامه صندوق بازنشستگی کشوری
		مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
		اساسنامه مرکز ملی فضای مجازی
		قانون مدیریت خدمات کشوری
۳۵	۷۱	قانون تأمین اجتماعی

به جهت هم پوشانی عناوین قوانینی که به موجب این لایحه، مفاد آنها تغییر یافته است، تعداد قوانینی که در اثر لایحه مزبور، دستخوش تغییرات خواهند شد، بیش از (۳۹) مورد عنوان قانونی است. در ادامه، عنوان قوانین اصلاح شده، آمده است:

جدول ۳. عنوان قوانین اصلاح شده به موجب لایحه الحاق (۳)

ردیف	عنوان قوانین اصلاح شده به موجب لایحه الحاق (۳)
۱	قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت
۲	قانون مالیات بر ارزش افزوده
۳	قانون برنامه و بودجه کشور
۴	قانون محاسبات عمومی کشور
۵	قانون مدیریت خدمات کشوری
۶	قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی
۷	قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور
۸	قانون مالیات‌های مستقیم
۹	قانون امور گمرکی
۱۰	قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه
۱۱	قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی با اصلاحات بعدی آن
۱۲	قانون هدفمند کردن یارانه‌ها
۱۳	قانون معادن با اصلاحات بعدی
۱۴	قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)
۱۵	قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران
۱۶	قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی
۱۷	قانون مقررات صادرات و واردات
۱۸	قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
۱۹	قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی
۲۰	قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی
۲۱	قانون تسهیل اعطاء تسهیلات بانکی و کاهش هزینه‌های طرح و تسریع در اجرای طرح‌های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی بانک‌ها
۲۲	قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق
۲۳	قانون استقلال شرکت‌های توزیع نیروی برق در استان‌ها
۲۴	قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور
۲۵	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور
۲۶	قانون تعرفه گذاری خدمات پرستاری و تعدیل کارانه‌های پرستاری
۲۷	قانون برنامه ششم توسعه
۲۸	قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت
۲۹	قانون تأمین اجتماعی

ردیف	عنوان قوانین اصلاح شده به موجب لایحه الحاق (۳)
۳۰	قانون توزیع عادلانه آب
۳۱	قانون آیین دادرسی مدنی
۳۲	قانون آیین دادرسی کیفری
۳۳	قوانین ناظر بر اداره دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی شهریه بگیر از قبیل مصوبه جلسه ۵۱۴ مورخ ۱۳۸۲/۱/۱۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان «تفویض تصویب آیین نامه مالی و معاملاتی دانشگاه آزاد اسلامی و سایر مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی و غیر انتفاعی به هیئت امنای آنان»
۳۴	قانون اساسنامه شرکت های دولتی مشمول واگذاری
۳۵	قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۳۶	قانون پولی و بانکی کشور
۳۷	اساسنامه صندوق باز نشستگی کشوری
۳۸	مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
۳۹	اساسنامه مرکز ملی فضای مجازی

نتیجه گیری

کارا بودن یک قانون، مستلزم توجه به یکسری اصول و قواعد حقوقی است. از جمله اصول و قواعد حقوقی که در تحقق یک قانون مطلوب، کاربرد دارد، رعایت سلسله مراتب قوانین و مقررات است. بنابراین، نگارندگان پیش نویس قوانین، باید از عدم مغایرت لوایح و طرح ها با قانون اساسی، رویه شورای نگهبان و به طور کلی اسناد بالادستی اطمینان حاصل کنند. علاوه بر این، در اثر وضع قانون جدید، اصلاحاتی بر قوانین موجود در نظام حقوقی اعمال می شود که نمی توان از آنها غافل ماند. از این رهگذر است که اهتمام شایسته قانونگذاران بر رعایت اصول و قواعد قانون نویسی ضرورت می یابد. یکی از این اصول، رعایت تناسب میان موضوع قانون و مفاد آن است که بند «۳» ماده (۱۳۱) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، نیز مؤید همین نکته است. عدم توجه به اصل تناسب میان موضوع و مفاد قانون با یکدیگر و جای گذاری احکام متعددی که هیچ گونه وحدت موضوعی ندارند، نظام قانون گذاری را دچار هرج و مرج خواهد کرد.

بررسی ها حاکی از آن است که اصول و قواعد قانون نویسی در لایحه الحاق (۳) رعایت نشده است. به عبارتی دیگر، احکام مندرج در لایحه، به جهت عدم ارتباط موضوعی با یکدیگر، باید در قوانین مرتبط با خود گنجانده شوند. احکام مندرج در لایحه، با ۶۲ عنوان قانونی ارتباط موضوعی دارد، بنابراین درج آنها در قوانین مرتبط با خود، توصیه می شود. توضیح آنکه، از مجموع هفتاد و یک ماده لایحه، (۳۵) ماده آن منجر به اصلاح قوانین کشور می شود و (۳۵) ماده دیگر آن به دلیل ارتباط موثق با قوانین کشور، باید به قوانین جاری کشور الحاق یابند؛ (۱) مورد نیز تکرار مفاد مندرج در قوانین جاری است. تعداد قوانینی که در اثر لایحه مزبور، دستخوش تغییرات خواهند شد، بیش از (۳۹) مورد عنوان قانونی مستقل است. بنابراین با عنایت به مراتب فوق، این گزارش بر دو نکته بنیادی که به هنگام قانون نویسی باید رعایت شود، تأکید می ورزد: ۱. مفاد مندرج در یک قانون باید با موضوع و عنوان آن، هماهنگ باشد. زیرا فقدان هماهنگی میان این دو، نظام تقنین و تنقیحی کشور را مختل خواهد کرد. ۲. چنانچه مفاد قانون جدید، منجر به نسخ حکمی از احکام قانونی شود، این نسخ باید به طور صریح در قانون ذکر شود و گرنه با اصول قانون نویسی مغایرت دارد.

نکته حائز اهمیت آن است که چنین رویه ای از منظر قانون نویسی و قانون گذاری محل ایراد است. عدم تناسب عنوان و مفاد مندرج در یک قانون،

قانونگذاران را به‌هنگام تهیه و تصویب قوانین، مجریان قانون از جمله قضات و مأموران دولت را به‌هنگام پیدا کردن راه‌حل قانونی برای قضایای مطروحه و شهروندان را به‌هنگام کشف حقوق و تکالیف خود، سردرگم خواهد کرد. به همین دلیل است که گفته شده که فقدان یک سازوکار مطلوب در حوزه قانون‌نویسی و قانون‌گذاری، سبب شده‌است تا از یکسو شاهد کاستی‌ها و پیامدهای نامطلوب و رو به تزاید در مدیریت بخش عمومی باشیم و از سوی دیگر، امکان اصلاح کارآمد در این حوزه‌ها نیز به کلافی سردرگم تبدیل شود.

منابع و مآخذ

۱. زانتاکی، هلن (۱۴۰۱)، قانون‌نویسی: هنر و فناوری قواعد تنظیم‌گری، ترجمه حسن و کیلیان، تهران، سمت.
۲. قانون اساسی
۳. سیاست‌های کلی نظام ابلاغی مقام معظم رهبری
۴. قوانین عادی و مقررات مرتبط

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۵۸۵۵-۱۵۸۷۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir